

Obračun članstvu SZDL

Občinska konferenca SZDL, izvoljena na volilnih konferencah krajevnih organizacij SZDL in v delovnih organizacijah ter drugih organizacijah in društvih v času od 15. 2. do 15. 4. 1971 je dala članom SZDL v občini Kamnik v razpravo pregled svojega dosedanjega dela. Iz tega poročila povzemamo nekaj pomembnejših ugotovitev, o katerih razpravljajo te dni člani SZDL na volilnih konferencah krajevnih organizacij.

Stalni del občinske konference SZDL šteje 47 članov, od tega 26 iz krajevnih organizacij SZDL in 21 iz delovnih in družbenih organizacij ter društev. Konferenca je izvolila 9 članski izvršni odbor in imenovala 6 sekretariatov sekcij oziroma odborov, med njimi koordinacijski odbor za splošni ljudski odpor, volno komisijo, koordinacijski odbor za pomoč in varstvo ostarelih občanov, žirijo za podeljevanje Priznanj svobodilne fronte, kmečko sekcijo, sekcijo za družbeno aktivnost in sekcijo za koordinacijski odbor za adrovska vprašanja kot stalne organe konference. Poleg tega pa je bilo ustanovljenih še več občinskih organov (sekcija za vprašanje kulture, sekcija za vprašanja zdravstva in zdravstvena vprašanja itd.).

Konferenca je svoje delo začrtala v delovnem programu na podlagi programskih izhodišč Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Kamnik ob volitvah v skupščino leta 1969 in dokumenta „Socialistična zveza danes“, ki je bil sprejet na 7.

seji republiške konference SZDL marca 1970. Program za leto 1972 je izhajal iz sprejetih ustavnih dopolnil, akcijskega programa 2. seje konference ZKJ, 3. seje republiške konference ZKS o socialnem razlikovanju ter akcijskega načrta občinske konference ZK, resolucija o gospodarskem in družbenem razvoju občine Kamnik za leto 1972 in programskih izhodišč republiške konference SZDL Slovenije. Ta program je bil konec leta 1972 dopolnjen z nalogami, ki jih nakazuje pismo predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ. Akcijski program je bil dan v razpravo vsem krajevnim organizacijam SZDL. Na kratko povzemamo naloge, ki so bile doslej opravljene na podlagi teh programov.

Razprave o ustavnih spremembah

Od sredine marca do sredine aprila 1971 je Socialistična zveza organizirala javno razpravo o prvi fazi sprememb zvezne in republiške usta-

ve. V teh razpravah je v krajevnih organizacijah SZDL in ostalih družbenopolitičnih organizacijah sodelovalo okrog 420 občanov, ki so predložene spremembe v veliki večini podprli, obenem pa tudi dali precej pripomb in predlogov v zvezi z minulim delom v združenem delu,

vednotenjem minulega dela v kmetijstvu, z zasebnim delom itd. Pripombe in predloge je občinska konferenca posredovala ustreznim republiškimi organom. Ti predlogi so bili v precejšnji meri upoštevani v

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

OBČINSKA KONFERenca SZDL KAMNIK

vabi vse delovne žene in ostale občane na kulturno prireditve v počastitev

DNEVA ŽENA

8. marca 1973 ob 17. uri v veliki dvorani
kina DOM v Kamniku.

HKRATI ČESTITA VSEM ŽENAM OB NJIHOVEM
PRAZNIKU!

KAMNIŠKI OBČAN

GLASILO SZDL OBČINE KAMNIK

LETO XII., ŠT. 2

FEBRUAR 1973

1 DINAR

● LETNA SKUPŠČINA ZZB NOV KAMNIK

Delavni borci

Uspela politična šola

Kot smo že poročali, je občinski komite v sodelovanju s kamniško delavsko univerzo konec januarja pripravil za mlade člane ZK iz kamniških delovnih kolektivov šestdnevno politično šolo. Šole se je udeležilo 31 mladih komunistov, pretežno delavcev, ki so z zanimanjem sledili predavanjem od osnov marksizma prek zgodovine delavskega gibanja, sodobnih družbenih gibanj v svetu in pri nas do aktualnih vprašanj naše gospodarske in družbene reforme. Živahna razprava udeležencev je pokazala, da bo treba takih šol in seminarjev v prihodnje še več. Za slehernega aktivnega družbenega delavca je koristno od časa do časa soočiti svoje delo in aktivnost s teoretičnimi izhodišči marksistične znanstvene misli.

Zaključna šola se je udeležil tudi Jože Dermovšek, sekretar medobčinskega komiteja ZKS Ljubljana, ki je spregovoril udeležencem o pomenu izobraževanja in jim čestital k uspešnemu sodelovanju v tej šoli. Vsem udeležencem je vodja šole Vinko Dobnikar razdelil posebna priznanja o obisku tega družbenopolitičnega izobraževanja.

USPEŠNO ZAKLJUČENA POLITIČNA ŠOLA: VINKO DOBNIKAR, VODJA POLITIČNE ŠOLE IZROČA UDELEŽENCEM PRIZNANJA O USPEŠNEM ZAKLJUČKU IZOBRAŽEVANJA

SZDL o kadrovski politiki

Na razširjeni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL so razpravljali o kadrovski politiki na podlagi tez za sejo republiške konference SZDL. Največ pozornosti so posvetili poteku priprav za sklenitev samostojnega sporazuma o kadrovski politiki v občini. Usposabljanje kadrov za pravljanje družbenih funkcij v delegatskem sistemu, še posebej pa sistemu obraževanja kadrov. Ugotovili so, da v delovnih organizacijah v zadnjem su posvečajo vedno večjo pozornost izobraževanju ob delu. V teku je tudi sta seminarjev za člane samoupravnih organov in vodstev družbenih organizacij.

Po mnenju udeležencev je treba okrepiti aktivnost članov skupščin samoupravnih interesnih skupnosti iz delovnih organizacij, če hočemo govoriti o isotnosti dejanskih interesov delavcev v teh organih. V tem smislu bo treba opolniti tudi sistem financiranja teh skupnosti tako, da bodo tisti, ki privajajo denar za te potrebe tudi vedeli, koliko ga dajejo in za kaj ga dajejo. skupščine samoupravnih skupnosti naj bi o tem poročale tudi občanom oz. ilicem na njihovih zborih.

Zadnjo nedeljo v januarju so se zbrali delegati vseh krajevnih organizacij ZZB NOV kamniške občine na letni skupščini. Razen delegatov so se skupščini udeležili: predsednik občinske skupščine tov. Vinko Gobeč, predstavniki družbenopolitičnih organizacij, predstavnik republiškega odbora ZZB NOV in predsednik ZZB NOV domžalske in radovljanske občine.

Občinski odbor ZZB NOV je bil v zadnji mandatni dobi pod predstvom tov. Staneta Aupiča zelo delaven. Zelo uspešno so delale tudi vse komisije. Posebnega priznanja je bila deležna komisija za razvijanje tradicij NOB in njen predsednik tov. Franc Hribar.

Občinski odbor je v tesni povezavi s krajevnimi organizacijami ZZB NOV skrbel za oživiljevanje tradicij NOB v naši ožji in širši okolici. V povezavi z drugimi organizacijami so organizirali spominske svečanosti ob občinskem prazniku, krajevnih praznikih, ob dnevu mrtvih in drugih pomembnih obletnicah.

Med največje tovrstne prireditve sodi organizacija srečanja gorenjskih aktivistov v Tuhinju. Veliko so tudi pripomogli k izredno uspešni izvedbi II. republiškega srečanja pionirjev zgodovinarjev, ki so tekmovali na temo Vstaja v našem kraju.

Občinski odbor ZZB je v sodelovanju s krajevnimi organizacijami ZZB organiziral več množičnih obiskov ob 25-letnici osvoboditve zaporov v Begunjah, zborna aktivistov v Predvorju, srečanja internirancev v Brestanici, proslave ob 30-letnici vstaje v Lokvah, srečanja borcev v Zadobravi, odkritje spomenika NOB – šole v Cerknem, proslave v nekdanjem taborišču na Ljubelju in drugih prireditveh.

Posebna skrb je bila posvečena spomenikom in obeležjem iz NOB. Poskrbljeno je bilo za obnovitve nekaterih spomenikov. Ob občinskem prazniku pa je bilo odkritje spomenika – vodnjaka na Trgu talcev v Kamniku.

Pri obnavljanju in utrjevanju tradicij NOB je bilo že veliko storjenega. Borci pa menijo, da je treba omenjeno dejavnost še razširiti. Poiskati je potrebno še živeče borce, ki bi bili pripravljeni pisati spomine in o svojih doživetjih iz NOB.

ZZB NOV Kamnik in kulturna skupnost Kamnik naj bi izdala vodič po partizanskih in kurirskih poteh v Kamniški občini, z barvnimi slikami spomenikov in drugih obeležij. Borci so kritično ocenili delo kamniškega Muzeja. Menijo, da je bilo v zadnjem času na področju dejavnosti na temo iz NOB premalo storjenega.

Komisija za zadeve borcev in invalidov je imela veliko dela, svoje

delo pa je vestno opravljala. Dodeljevala je stalne in občasne priznvalnine. Skrbela je tudi za klimatsko in topliško zdravljenje borcev in vojaških vojni invalidov. Z dodeljevanjem posojil je urejala stanovanjsko vprašanje borcev. Skrbela je pa tudi za dodeljevanje dijaških podpor.

Pri tem gre zahvala občinski skupščini, ki je s finančnimi sredstvi omogočila realizacijo sklepov.

Tudi kmetom borcem bo v bodoče potrebno posvečati več pozornosti. Nad 70 let stari kmetje-borci bodo letos začeli prejemati pokojnine. Tistim kmetom-borcem, ki še nimajo pogojev za pokojnino, so pa bolni ali socialno ogroženi, je treba zagotoviti vsaj priznavalnino.

Za zdravljenje in oddih sta članom ZZB NOV na voljo počitniška

koča na Veliki planini in štiriposteljna soba v okviru Počitniške skupnosti Ljubljana v Banjolah pri Pulju. Sklenjeno je bilo, da bodo kočo na Veliki planini popravili, v Banjolah pa dokupili še ležišča. S tem bi omogočili letovanje in zdravljenje večjemu številu članov.

Borci so menili, da je potrebno mladini posvečati več pozornosti. V Kamniku je treba rešiti vprašanje smotne uporabe mladinskega kluba in organizirati take dejavnosti, ki bi mladino pritegnile in jo tudi idejno pravilno vzgajale.

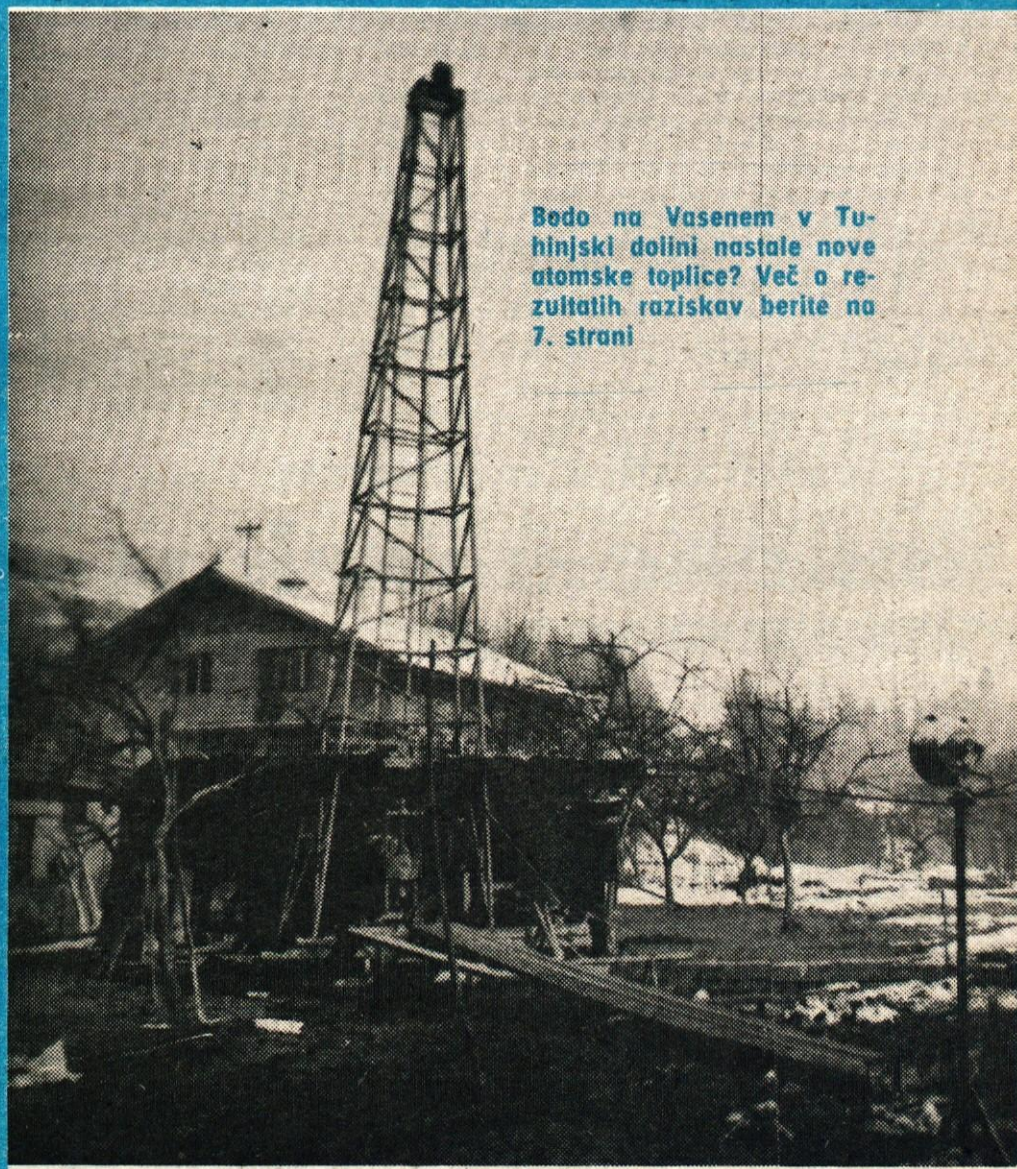
Posebno skrb bo potrebno posvetiti vojaškim vojnim invalidom ter bolnim in onemoglim borcem. Primerna beseda in pozornost pomenita več kot pa izdatna materialna pomoč. Zato so se odločili, da bodo vojaške vojne invalide in

onemogle borce pogostje obiskovali na domu, in jim pomagali z naveti.

Na letni skupščini je bil izvoljen nov 29-članski odbor. Za predsednika je bil izvoljen tov. Milan Logar, nosilec partizanske spomenice 1941, bivši dolgoletni tajnik občine in aktivni družbeni delavec.

Delegati so poslali republiškemu odboru ZZB NOV resolucijo, v kateri odločno podpirajo boj koroških Slovencev za njihove pravice.

Letna skupščina ZZB NOV Kamnik je potrdila, da se kamniški borci in aktivisti tudi danes uspešno vključujejo v revolucijo, ki naj delovnemu človeku ne samo po ustavi, temveč v resničnem vsakdanjem življenju zagotovi mesto in odločujočo vlogo, ki jo delovni človek v socialistični družbi mora imeti. S. S.

Bodo na Vasenem v Tuhinjski dolini nastale nove atomske toplice? Več o rezultatih raziskav berite na 7. strani

Ali bodo ženske rekle »NE«?

Ob sprejemanju srednjeročnega programa razvoja občine so odborniki skupščine ugotovili, da predvidevana finančna sredstva za obdobje 1970 – 1975 sklada za otroško varstvo nikakor ne bodo zadostovala za kaj več, kot za že opravljeno adaptacijo vrta A. Medveda v Kamniku ter gradnjo nove varstvene ustanove na Trškem polju. To pa nikakor ne bo dovolj, da bi sprejeli v vzgojno-varstvene ustanove vsaj dvanajst odstotkov predšolskih in šoloobveznih otrok. Tudi temeljno izobraževalno skupnost ravno stiska s šolskimi prostori ovira, da bi organizirala podaljšano bivanje učencev v šoli.

Ob problemu, kako in kje dobiti več sredstev za hitrejšo širitev kapacitet v vzgojno-varstvenih ustanovah, so sklenili, da se bodo na vse delovne organizacije v občini obrnili z naslednjim priporočilom:

„Novoletna darila poslovnim partnerjem naj bi ukinili. Sredstva za osebno obdaritev otrok za dedka Mraza, obdaritev za dan žena in druge obdaritve naj se z letom 1973 združujejo vsaj v eni višini kot leta 1972 in namenijo za gradnjo vzgojno-varstvenih ustanov. Praznovanja dneva žena in dedka Mraza pa ne smemo pozabiti, temveč jima je treba dati večji kulturni poudarek. Za mlajše pa ob novem letu organizirati čimveč primernih prireditev.“

Občinska konferenca za družbeno aktivnost žensk v celoti podpira to priporočilo in tudi sama želi vsebinsko izboljšati praznovanje 8. marca.

Na praznik bo v kino dvorani Dom slovesna akademija; v programu pa bodo sodelovali: učenci osnovne šole F. Albrehta, glasbena šola, pevski zbor „Solidarnost“ in gojenci doma invalidne mladine.

S sodelovanjem občinske konference SZDL bo v prostorih nad kavarno v Kamniku odprta razstava „Gorejska žena v revoluciji“. Konferenca za družbeno aktivnost žensk bo imela sejo, na katero so vabljene vse žene, ki jih zanima, kako izpolnjujejo delovni program konference, kakšno bo otroško varstvo v občini leta 1973 ter kakšen položaj ima žena – delavka v naši družbi. Ta seja naj bi bila delovni delež kamniških žensk ob praznovanju dneva žena.

V prepričanju, da vse žene, proizvajalke – delavke, podpirajo priporočilo skupščine ter ne odklanjajo predvidenega vsebinsko spreminjenega načina praznovanja 8. marca, ne bodo rekle: „Ne, ne odpovedujemo se dosedanjemu načinu.“ temveč bodo prišle na akademijo, razstavo, sejo konference in odločile, naj se sredstva, namenjena za njihovo obdaritev, dodelijo vzgojno-varstvenim ustanovam.

M. L.

Letna konferenca SZDL v Komendi

Osrednja februarja je bila ob številni udeležbi letna konferenca SZDL v Komendi. Konference sta se udeležila tudi predsednik občinske konference SZDL in načelnik za gospodarstvo SO Kamnik. Dosedanji predsednik tov. Alojz Janežič je podal obširno poročilo o delovanju krajevne organizacije v zadnjih dveh letih in o nalogah, ki jih bo v bodoče potrebno izvršiti.

Razprava, ki je sledila poročilu, je bila zelo živahna in so navzoči dali nekaj zelo tehtnih predlogov.

Med drugim so se zadržali pri objavljeni razvrstitvi občinskih in krajevnih cest. Sklenili so, da je treba sprejeti program dosledno izpeljati. Istočasno pa so zahtevali, da naj se ceste, ki niso v načrtu za asfaltiranje, primerno vzdržujejo. Grajali so nekatere lastnike njiv, ki orjejo preveč v cesti in jo s tem neprestano ožijo in onesnažujejo. Predlagali so, naj krajevna skupnost najame strokovnjaka, ki bo določil na spornih predelih pravo širino cestišča, lastnike pa prisilili, da se držijo svojih meja.

Vsi navzoči so pozorno spremljali razlaganje načelnika za gospodarstvo o predvidenem novem zazidalnem okolju v Komendi. Strinjali so se, da bi se en del zazidalnega okoliša razširil na novo področje, kjer so kmetijske obdelovalne površine, ker so smatrali, da je to bolj gospodarno zaradi skupne komunalne ureditve in ker predvidene površine niso posebnega kmetijskega pomena.

Prav posebno živahna razprava pa se je razvila o lepšem vzdrževanju naše okolice. Ugotavljali so, da nekateri občani zelo neodgovorno odmetavajo neuporabne predmete na vseh mogočih krajih in v vodo, ter s tem onesnažujejo svojo okolico. Zahtevali so, da je skrajni čas, da se zainteresira prav vse občane v Komendi pa tudi šolsko mladino ter KS, da s skupnimi močmi očistijo in uredijo svojo okolico. Sklenili so, naj bo naloga krajevne organizacije SZDL Komenda in njenega odbora, da se bo to tudi v resnici izpeljalo.

Končno so izvolili nov odbor in za predsednika so izvolili Petra Kerna iz Klanca. Dosedanjemu predsedniku, ki je še nadalje ostal član odbora, pa so se vsi navzoči zahvalili za njegovo požrtvovalno in nesebično delo.

N. V.

LETNE KONFERENCE KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SZDL

Odkrito o vseh vprašanjih

Te dni so v teku krajevne konference SZDL, ki razpravljajo o svojem dosedanjem dvehletnem delu, o poročilu občinske konference SZDL, o bodočih delovnih programih, volijo nove odbore krajevnih organizacij SZDL in razpravljajo o najvažnejših vprašanjih, ki zanimajo občane v posamezni krajevni skupnosti.

V največ krajevnih organizacijah so se odločili, da bodo razpravljali o predlogih dveh pomembnih kmetijskih zakonov – o zakonu o kmetijskih zemljiščih in o zakonu o dedovanju kmetij. Seveda pa so ob tem obravnavali tudi nekatera druga vprašanja, n. pr. v Komendi so dali na dnevni red bodoči komunalni razvoj Komende in zunanjo ureditev naselij, v Motniku bodoči industrijski razvoj tega območja, v Špitalcu vprašanje nadaljnjega delovanja šole, v Stranjah ureditev otroškega varstva itd.

Povsod podpirajo težnjo obeh novih „kmečkih“ zakonov, da se končno napravi red pri prodaji in nakupu zemljišč ter da se preprečijo razne spekulacije s kmetijsko zemljo, ki so oškodovale kmeta. Prav tako menijo, da je prav z zakonom preprečiti drobitev kmečke posesti zaradi dedovanja.

Razprave na konferencah SZDL so pokazale, da so bili ljudje marsikje napačno obveščeni o tem, koliko zemlje bo lahko imel kmet, ki je obenem tudi zaposlen kot delavec v tovarni. Predlog zakona namreč v pogledu pravice do lastnine zemljišča ne dela nobene razlike med čistim kmetom in med kmetom – delavcem, seveda, če ta zemljo sam obdeluje.

Zakon omejuje površino obdelovalne zemlje in gozda na 2,5 ha oz. 1 ha in tistim, ki sami ne obdelujejo teh zemljišč in ne živijo na kmetijah. Torej tistim, ki imajo zemljo ali gozd le za to, da imajo vanj naložen denar. Večina je bila mnenja, da bi zakon moral takim omejiti lastnino na največ pol hektara skupne površine.

Na Selih so na primer povedali, da Gozdno gospodarstvo ne more prisiliti

NADALJEVANJE S 1. STRANI

ustavi in drugih dokumentih (zvišanje zemljiškega maksimuma v hribovitih predelih, ustanovitev republiškega sekretariata za kmetijstvo, soudeležba družbe pri financiranju starostnega in zdravstvenega zavarovanja kmetov itd.). O vsebini javne razprave o ustavnih spremembah je občinska konferenca SZDL razpravljala na dveh sejah. Od 19. 9. do 10. 10. 1971 je bilo v krajevnih organizacijah 12 razgovorov o spremembah republiške ustave (400 občanov). Pripombe so bile podobne kot k zvezni ustavi.

GOSPODARSKI IN DRUŽBENI RAZVOJ OBČINE

Občinska konferenca SZDL vsako leto organizira razprave o izhodiščih za resolucijo o gospodarskem in družbenem razvoju občine za prihodnje leto. Še posebej je občinska konferenca SZDL obravnavala aktualne potrebe gospodarstva v vidika uresničevanja akcijskega programa stabilizacijske politike v občini Kamnik. Zato je na svoji 3. seji, na kateri so sodelovali tudi predstavniki delovnih organizacij (25. 5. 1972) obravnavala položaj kamniškega gospodarstva in vpliv stabilizacijskih ukrepov na njegov razvoj. Sprejeto je bilo stališče, da morajo organizacije SZDL in sindikalne organizacije povečati svoj vpliv in aktivnost pri uresničevanju teh stabilizacijskih programov, predvsem pa pri občanin in proizvajalcih razvijati zavest, da bo treba prevzeti določena bremena z namenom, da bi si dosegli umirjenjši razvoj našega gospodarstva.

Konferenca je na svoji 4. seji 17. novembra 1972 razpravljala tudi o vsebini javne razprave o osnutku srednjeročnega načrta razvoja občine Kamnik do leta 1975. Ugotovila je, da je v teh razpravah sodelovalo v vseh krajevnih organizacijah SZDL in v občinskih vodstvih okrog 500 udeležencev. Občaniso na teh sestankih dali vrsto pripomb in predlogov, ki jih je konferenca nato posredovala občinski skupščini. Ti predlogi so se nanašali na razvoj gospodarstva, še posebej kmetijstva, obrti in trgovine. Na vprašanje izkoriščanja kmetijskih zemljišč, vodnega gospodarstva itd. Na področju družbenih dejavnosti pa je bilo največ razprav o otroškem varstvu in o izgradnji centra srednjih šol v Kamniku. Občinska skupščina je v precejšnjem delu te pripombe upoštevala pri dokončnem oblikovanju srednjeročnega načrta. Konferenca je razpravljala tudi o bodoči stanovanjski politiki na podlagi dokumentov o stanovanjskem gospodarstvu, ki je sredi leta 1971 dala v razpravo republiška skupščina.

KMETIJSTVO

Dejavnost socialistične zveze pri reševanju vprašanj na področju kmetijstva se je povečala zlasti z ustanovitvijo kmečke sekcije pri občinski konferenci SZDL. Socialistična zveza v sodelovanju s krajevnimi organizacijami organizirala razpravo o zakonu o dedovanju kmetov ter o zakonu o pokojninskem zavarovanju kmetov, sodelovala pa je tudi pri volitvah svetov kooperantov pri gozd-

nem gospodarstvu in pri obratu Kooperacija podjetja Emona.

Pripombe in predloge, dane v teh razpravah, so poslanci republiške skupščine posredovali na sejah posameznih zborov. Sekcija za kmetijstvo je obravnavala tudi program pospeševanja kmetijstva v občini in svoje pripombe posredovala občinski skupščini. Ta predlog je občinska skupščina sprejela in svet ustanovila. Kmečka sekcija je obravnavala tudi osnutka zakonov o kmetijskih zemljiščih in o dedovanju zemljišč in kmetij, razpravljala pa je tudi o nekaterih drugih vprašanjih s področja kmetijstva kot je odkup mleka itd. V teku so priprave za javno razpravo o osnutkih zakonov o dedovanju kmetij in zakona o kmetijskih zemljiščih. Sekcija je sodelovala tudi pri izvedbi referenduma o združitvi delavskega in kmečkega zdravstvenega varstva novembra 1972. Referendum je v celoti uspel, saj je za združitve glasovalo 91 odstotkov kmečkih zavarovancev 77,9 odstotka delayskih zavarovancev, 77,8 obrtnikov in 74,9 odstotka upokoencev.

ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO

Socialistična zveza je leta 1971 izvedla široko akcijo popisa ostarelih in pomoči potrebnih občanov. V sodelovanju s krajevnimi organizacijami SZDL in krajevnimi skupnostmi ter organizacijami RK je ta popis zajel 262 ostarelih občanov. Koordinacijski odbor za pomoč in varstvo ostarelih občanov pri občinski konferenci SZDL je predlagala občinski skupščini osnutek programa razvoja varstva starejšega prebivalstva v občini Kamnik, ki ga je občinska skupščina tudi sprejela v prvem polletju 1972. Po tem programu so bile zvišane socialne pomoči in zajetih več občanov v razne oblike pomoči.

Občinska konferenca SZDL je organizirala tudi razpravo o predlogu zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju delavcev.

KRAJEVNA SAMOUPRAVA

Občinska konferenca SZDL je pri svojem delu posvetila posebno pozornost razvoju krajevne skupnosti o tem je bila v začetku januarja 1971 napravljena posebna analiza, na podlagi katere je občinska konferenca razpravljala o problemih razvoja krajevnih skupnosti na področju občine Kamnik. Med zaključki velja omeniti potrebo po nadaljnjem razvijanju delegatskega razmerja med krajevno skupnostjo in občino v obliki zbora delegatov krajevnih skupnosti, ki je začel že uspešno delovati, ustanovitev socialnih komisij pri krajevnih skupnostih, potrebo po trajnejšem sistemu sofinanciranja potreb krajevnih skupnosti itd.

Posebno široko akcijo je socialistična zveza vodila ob referendumu za podaljšanje krajevnega samoprispeka v marcu 1971, ki je v celoti uspela. Za samoprispevek v nadaljnjih petih letih je glasovalo 10.017 ali 69,07 odstotka vseh volilcev.

URESNIČEVANJE USTAVNIH DOPOLNIL

Občinska konferenca SZDL je o uresničevanju ustavnih dopolnil pripravila posebno posvetovanje v novembru 1972. Na podlagi tega posveta je bila ustanovljena komisija za ustavna vprašanja, ki spremlja in usmerja uresničevanje ustavnih dopolnil v delovnih organizacijah in v samoupravnih skupnostih. Ta komisija bo pripravila tudi osnutek skupščinskega sistema v občini in program javnih razprav o drugi fazi ustavnih sprememb ter sodelovala pri izpolnjevanju občinskega in statuta krajevnih skupnosti ter delovnih organizacij.

ZBIRANJE MOŽNIH KANDIDATOV

Od začetka leta 1971 socialistična zveza izvaja stalno evidentiranje možnih kandidatov za skupščinske volitve leta 1974. Evidentiranje poteka po krajevnih organizacijah SZDL, delovnih organizacijah in družbenopolitičnih organizacijah ZMS, ZB.

Do decembra 1972 je občinska konferenca SZDL prek krajevnih organizacij SZDL in sindikalnih organizacij zbrala 283 predlogov možnih kandidatov za bodoče delegate v občinski in republiški skupščini. Med njimi je bil 30 žensk in 33 mladincev oz. mladink. V vseh kamniških podjetjih so doslej zbrali le 6 (šest) žensk za možne kandidate, kar je težko razumljivo ob dejstvu, da je med zaposlenimi skoraj polovica žensk (preko 3000).

Največ možnih kandidatov je s srednjo šolo (29 %), ter kvalificiranih delavcev (19 %) in visokokvalificiranih delavcev (12 %).

Med evidentiranimi je 26 kmetov ali 9 %. Članov ZK je bilo predlaganih 105 ali 37 %.

Razen dveh krajevnih organizacij SZDL (Moste in Pšajnovica) so predloge poslale vse krajevne organizacije SZDL. S strani delovnih in drugih organizacij pa do danes ni bilo predlogov od naslednjih pomembnih organizacij: Svilanita, Alprema, Kočne, Rudnika kaolina Črna (nekaj predlogov za Kaolin je podal ObSS), od Živilske industrije samo 1 predlog.

Tudi zasebnih obrtnikov od sedaj niso dovolj evidentirali, saj je bil dan le en predlog s strani krajevne organizacije SZDL.

V drugi fazi priprav na skupščinske volitve bo potrebno te evidentirane kandidate oziroma določeno število najboljših kandidirati za določene volilne funkcije.

SPLOŠNI LJUDSKI ODPOR

Koordinacijski odbor za splošni ljudski odpor je posvetil posebno pozornost izobraževanju občanov za potrebe splošnega ljudskega odpora v krajevni skupnosti. V sodelovanju s svetom za narodno obrambo je bilo organiziranih v tem obdobju v vsaki krajevni skupnosti več predavanj o splošnem ljudskem odporu, ki se jih je udeležila velika večina vabljenih občanov. V sedmih krajevnih skupnostih so bili ustanovljeni odbori za SLO, ki zajemajo tudi

področja ostalih krajevnih skupnosti.

Na podlagi akcijskega programa koordinacijskega odbora za SLO občinski konferenci SZDL, bod tošnje naloge predvsem usmeri na usposabljanje odborov SL krajevnih skupnostih, vključev članov ZB in ZRVS, v delo odborov, odborov za SLO pri delu organizacijah, šolah, društvih. Formiran bo aktiv predavateljev, bo izdelal program predavanj in kazovalne poučnih filmov in pomočjo Delavske univerze tud vajal.

ORGANIZACIJSKA IN KADROVSKA KREPITEV KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SZDL

V letu 1971 in 1972 je občinska konferenca organizirala seminarje predsednikov krajevnih organizacij SZDL in krajevnih skupnosti. P tega je bilo organiziranih več p tovanj s predsedniki krajevnih o nizacij SZDL v občinskem meril področnih posvetov političnih vov v krajevnih skupnostih. Na posvetih so bila obravnavana akt na vprašanja iz dela Socialisti zveze.

V začetku leta 1972 je bila u novljena tudi sekcija za družb aktivnost žensk, ki obravnava pereče probleme družbenega p žaja žensk, probleme otroškega stva itd.

To poročilo ne more v celot podrobneje zajeti vseh nalog akcij, ki so bile v tem obd opravljenе (n. pr. uspeši zbor gor skih aktivistov junija 1972 v hinju, številne proslave, akcije ranja pomoči za Pomurje, za V nam itd.).

O delu republiških poslancev občinska konferenca SZDL v k kem prek krajevnih organiz SZDL posredovala članstvu SZ posebno poročilo, ki ga bodo pravili republiški poslanci po skl izvirnega odbora občinske ko rence SZDL.

Občinska konferenca SZDL pozvala vse člane SZDL, da o p čilu razpravljajo ter dajo svoje pombe in predloge, zlasti glede bine bodočega dela SZDL v ob Kamnik. Te pripombe bodo drci en napotek za oblikovanje pro mov bodočega dela, tako krajev organizacij SZDL kot občinske k ference SZDL.

Milan Logar – novi predsednik občinskega odbora ZB NOV

Kot smo že poročali, je letna skupščina borcev NOV izvolila za svojega predsednika znanega družbenega delavca Milana LOGARJA. Rojen je bil 11. maja 1923 v Horjulu. Končal je 5-letno gozdarsko šolo v Ljubljani. V NOV od leta 1941 in sicer v Dolomitah na No transkem, Dolenjskem, Beli krajini, Primorskem in Savinjskem. Takoj po vojni je bil na zdravljenju težke bolezni kot posledice vojni naporov. Za zasluge v NOV je bil odlikovan z redom bratstva in edinstva, redom zaslug za narod in hrabrosti.

Leta 1952 je bil imenovan za tajnika občinske skupščine Šmartno pri Litiji, 1956 za pomočnika šefa gozdnega revirja Kamnik, leti 1968 je bil imenovan za referenta za gozdarstvo SO Kamnik, nato pa za gospodarskega inšpektorja SO Kamnik. Leta 1966 ga je skupščina občine Kamnik imenovala za tajnika skupščine. To dolžnost je vestno opravljal do pomladi 1972 leta, ko je bil upokojen.

Tovarišu Logarju želimo pri opravljanju odgovorne politične dolžnosti v občini Kamnik veliko uspehov!

F. S.

PROGRAM STANOVANJSKE GRADITVE V OBČINI KAMNIK V LETIH 1972-1976

960 novih stanovanj do leta 1976

Občinska skupščina je na zadnji LOji dala v javno razpravo obsežno gradivo, ki vsebuje podatke o stanju in potrebah prebivalstva in o potrebnem evlu stanovanj v prihodnjih petih tih. To gradivo bo podlaga za sprelova programa stanovanjske graditve, h ga bo skupščina sprejela po javni evzpravi v aprilu 1973.

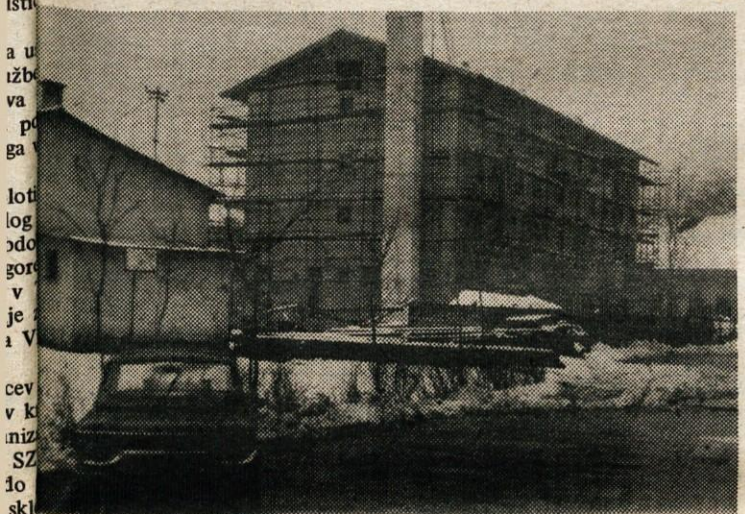
Osnutek programa stanovanjske i graditve je zasnovan na resoluciji o udaljalnjem razvoju stanovanjskega opdarstva, ki ga je republiška upščina sprejela lani in na srednjeem planu razvoja naše občine d 1971-1975.

Iz obsežnega osnutka povzemamo katere pomembnejše podatke.

Stanje stanovanjskega fonda

V naši občini živi po popisu iz ta 1971 okrog 22.500 prebivalcev. d leta 1948 do 1971 se je število i v občini povečalo za 32,5 %, e je nad slovenskim povprečjem.

Medtem ko se je prebivalstvo v dnjih desetih letih do leta 1971 ečevalo za 12,8 %, se je obnem evilo gospodinjstev povečalo za 8 %, kar kaže na močno droblje-

PREDLOGU PROGRAMA STANOVANJSKE GRADITVE ZAVZEMA MEMBRNO MESTO GRADNJA STANOVANJ V BLOKIH. V VEČ STANOVANJSKIH ZGRADBAH NAJ BI V PRIHODNJIH LETIH ZGRADILI ODSLOTOKOV VSEH STANOVANJ. NA SLIKI: NOV STANOVANJSKI OK OB LJUBLJANSKI CESTI, KI BO VSELJIV V MAJU LETOS

Podatki o starosti stanovanj kažejo, da je bilo največ stanovanj zgrajenih po letu 1945 (54 %). Do leta 1918 je bilo zgrajenih 1833 stanovanj, od leta 1919-1945 860 stanovanj, od 1946 do 1960 1264 stanovanj, po letu 1960 pa 1894 stanovanj.

Stanovanjski primanjkljaj

Poleg naseljenosti stanovanj vpliva na potrebe tudi neustreznost stanovanj (zasilna stanovanja, prezasedena stanovanja itd.). Na stanovalca bi moralo biti najmanj 15 kv. metrov stanovanjske površine.

Po podatkih iz leta 1973 imamo okrog 205 neustreznih stanovanj. V občini je preko 300 gospodinjstev več kot stanovanj.

Demografski prirastek prebivalstva do leta 1976 zahteva približno 530 stanovanj. Če seštejemo vsa menjajoča stanovanja konec leta 1971, pridemo do podatka 982 stanovanj.

minimalni oz. maksimalni stanovanjski primanjkljaj (960-1600) ne more biti edino in odločujoče merilo.

Za izhodišče tega programa upoštevamo, da doseže stanovanjska gradnja do leta 1976 960 stanovanjskih enot. Družbeni plan občine Kamnik za obdobje 1971-1975 predvideva, da bo v tem petletnem obdobju zgrajenih 800 stanovanj ali 160 stanovanj letno. Ta program sega do vključno leta 1976 in se torej ne ujema z družbenim planom. Razlika je 100 stanovanj. Namesto letnega povprečja 160 programiramo torej 180 stanovanj letno, začenši z vključno letom 1972.

Od 1972 do 1976 naj bi od sredstev delovnih organizacij, bančnih sredstev, sredstev občanov itd. zbrali za stanovanjsko gradnjo 202 milijona dinarjev.

Po programu naj bi do leta 1976 zgradili 960 stanovanj s povprečno uporabno površino 60 kv. metrov. Iz sredstev solidarnostnega sklada bo zgrajenih 225 stanovanj. Glede na lastnino naj bi bilo od 960 stanovanj 60 % družbenih in 40 % zasebnih, glede na sestave pa 65 % v več-

Zbori volivcev o gospodarskem in družbenem razvoju občine

V času od 24. februarja do 4. marca 1973 je občinska skupščina sklicala redne vsakoletne zборе volivcev, na katerih bodo volivci razpravljali o rezultatih gospodarskega in družbenega razvoja občine v lanskem letu ter o predlogu temeljnih dokumentov o gospodarskem in družbenem razvoju kamniške občine za leto 1973. Poleg predloga resolucije bodo volivci seznanjeni tudi s predlogom občinskega proračuna in programi skladov za letošnje leto.

V posebni točki dnevnega reda bodo razpravljali o preteklem in bodočem delu krajevnih skupnosti.

Zbori volivcev po posameznih volilnih enotah bodo potekali takole:

Sobota, 24. februarja
TUHINJ ob 19. uri v zadržnem domu na Lazah
LOKE ob 19. uri v osnovni šoli na Lokah
MOSTE ob 19. uri v osnovni šoli Moste

Nedelja, 25. februarja
MOTNIK ob 7.30 v krajevnem uradu Motnik
GODIČ ob 8. uri v gostišču pri Piru
SPITALIČ ob 10.30 v zadržnem domu Špitalič

Ponedeljek, 26. februarja
KAMNIK-ZAPRICE (spodnji del) ob 19. uri v osnovni šoli Toma Brejca

KAMNIK-NOVI TRG ob 19. uri v dvorani nad kavarno
CRNA-POTOK ob 19. uri v rudniški restavraciji
NASOVČE-KOMENDA-MLAKA ob 19. uri v kulturnem domu v Komendi
STRANJE-STAHOVICA ob 19. uri v osnovni šoli v Stranjah

Torek, 27. februarja
KAMNIK-ZAPRICE (severni del) ob 19. uri v osnovni šoli Toma Brejca
ŠMARČA ob 19. uri v kulturnem domu v Šmarci
DUPLICA ob 19. uri v kulturnem domu na Duplici

Sreda, 28. februarja
KAMNIK-PEROVO ob 19. uri v restavraciji Titan
MEKINJE-JUG ob 19. uri v prostorih TVD Partizan
MEKINJE-SEVER ob 19. uri v osnovni šoli Mekinje

Četrtek, 1. marca
TUNJICE ob 19. uri pri Jamovcu
KRŽ ob 19. uri v gasilskem domu na Kržu
KAMNIK-ŠUTNA ob 19. uri v osnovni šoli Toma Brejca

Petek, 2. marca
KAMNIK-TITOV TRG ob 19. uri v dvorani nad kavarno
KAMNIK-ZALE-KOŠIŠE ob 19. uri
KAMNIK-GRABEN v kinu Dom v Kamniku

Sobota, 3. marca
PODGORJE ob 19. uri v prosvetnem domu
VOLČJI POTOK-RUDNIK ob 19. uri v prostorih Arboretuma v Volčjem potoku

Nedelja, 4. marca
ŠMARTNO ob 7. uri v osnovni šoli Šmartno
PSAJNOVICA ob 15. uri v Lasnem
NEVLJE ob 9. uri v osnovni šoli Nevlje
SELA ob 8. uri v osnovni šoli Sela
CRNA-GOZD ob 15. uri v osnovni šoli Gozd
PALOVCE ob 8. uri v osnovni šoli Vranja peč

Zaključni računi občinskih skladov za leto 1972 in programska izhodišča za leto 1973

am in koliko v letu 1972 za ceste, mestne ulice in komunalo, gradnjo šol, kredite delovnim organizacijam, kmetijstvo in za nagrade iz občinskih skladov

Iz poročil o zaključnih računih občinskih skladov za leto 1972 je razdno, da je bilo preko vseh 6 skladov pri SO Kamnik (občinski cestni sklad, lad za urejanje in oddajanje stavbnega zemljišča, Sklad za razvoj družbenh služb, Sklad skupnih rezerv, Sklad za kmetijstvo in Sklad Toma Brejca) rabljenih 11,3 mio din. Pri tem ne upoštevamo prispevka republiškega stnega sklada za Tuhinjsko cesto (1,3 mio), ki je bil lani evidentiran preko činskega cestnega sklada.

Viri teh sredstev so v preteklem letu bili predvsem: lastna sredstva sklav, določena s prispevki in pristojbinami, prispevki delovnih organizacij po užbenih dogovorih, odplačila danih kreditov skladov in bančni krediti idr.

Po programskih predvidevanjih skladov bodo sredstva vseh skladov v letu 73 znašala 12,3 mio din, kar je za 9 % več kot preteklo leto. Pri tem ne oštevamo prispevka republiškega cestnega sklada za Tuhinjsko dolino, ki os znaša 3,3 mio din.

Od kod se bodo stekala ta sredstva v letošnjem letu? 36 % dohodkov ladov bo po posebnih predpisih (prispevek za uporabo mestnega zemljišča, istojbine na vozila, bencin . . .), 31 % prispevajo delovne organizacije, 10 % steka v sklade z odplačili kreditov, danih iz skladov, 8 % predstavljajo nčni krediti, 7 % prenešana sredstva skladov po zaključnih računih iz eteklega leta in 8 % predstavljajo sredstva iz ostalih virov (dotacije SO amnik . . .)

Poglejmo na kratko, kako in za kaj so bila sredstva občinskih skladov rabljena v letu 1972 in kakšna so programska predvidevanja za leto 1973.

Keste

V letu 1972 je bilo iz sredstev občinskega cestnega sklada porabljenih 2,3 io din, od tega največ za Tuhinjsko cesto. Če upoštevamo (zraven) še ispevek republiškega cestnega sklada za to cesto v višini 1,3 mio din, tem je šlo za obnovo Tuhinjske ceste v letu 1972 kar 2 mio din.

Ostala sredstva sklada (300.000 din) pa so bila porabljena za razširitev rkišča v Kamniški Bistrici, ureditev avtobusnega postajališča Bakovnik-it, za tlakovanje Hipolitovega prehoda, za propusta na cesti Nevlje in eko Bistrišče, za udeležbo pri financiranju gradnje ceste Suhadole-pole, pločnika ob Ljubljanski cesti in obrežnega zidu ob Bistrici pri zanjarski cesti ter za obnove in vzdrževanje mestnih ulic iz programov za o 1971 in 1972.

No Predvideni dohodki sklada v letu 1973 bodo znašali 1 mio din. Tu pa ni met prispevek republiškega cestnega sklada za Tuhinjsko cesto v višini 3,3 mio din.

in Največ sredstev sklada (350.000 din) bo v tem letu porabljenih za inovo ceste v Kamniško Bistrico, ostala sredstva pa bodo potrošena za mpležbo pri obnovah cest: Klanec-Komenda, Cankarjevo cesto in cesto eti Godiču ter za obnovo in vzdrževanje mestnih ulic in ostalih prometnih pvršin po programu za leto 1973. V programu za leto 1973 pa so tudi iertzi za obvozno cesto v Kamniku, ki bodo stali predvidoma okrog 65.000 n.

neestne ulice in komunala

Lani je bilo v skladu za urejanje in oddajanje stavbnega zemljišča potroše 4,7 mio din. Iz sredstev sklada se je financirala obnova cest na območju

Trškega polja, vrnjen je bil plačan prispevek krajevnim skupnostim, plačana udeležba za medobčinsko kanalizacijo in trafo postajo; precejšnje stroške pa so predstavljala tudi odplačila prejetih kreditov in stroški urbanistične in gradbene dokumentacije. Preostala sredstva so bila porabljena za odkup gradbenih zemljišč in odškodnine, obnovo drugih cest in ulic ter ostala komunalna urejanja.

V letu 1973 bodo v skladu razpolagali s 5,7 mio din; od tega bo največ (2 mio din) porabljenih za komunalno urejanje zazidalnih območij: Novi trg, Bakovnik, Trško polje, Zaprice in Komenda ter ostala komunalna urejanja. Sredstva pa so predvidena še za odkupe gradbenih zemljišč in odškodnine (1,22 mio din), za financiranje medobčinske kanalizacije, za skupna vlaganja po programih KS Kamnik in Duplica, za odplačila prejetih kreditov in stroške urbanistične ter gradbene dokumentacije.

Gradnja šol

V letu 1972 je bilo iz sklada za razvoj družbenih služb porabljenih 1,5 mio din. Financirala se je gradnja oziroma adaptacija dveh osnovnih šol: v Stranjah in Vranji peči. Za OŠ Stranje so znašala odplačila kreditov 850.000 din, investicijski izdatki za OŠ Vranja peč pa so znašali 540.000 din.

Letos bodo znašala sredstva skladov predvidoma 2,2 mio din in bodo porabljena za tri osnovne šole: največ (1,2 mio din) za adaptacijo OŠ Šmartno, potem pa še za opremo in odplačilo posojila OŠ Stranje ter za zaključna dela in vodovod pri OŠ Vranja peč. 620.000 din je rezerviranih za pričetek gradnje Centra srednjih šol v Kamniku.

Kreditni delovnim organizacijam

V preteklem letu so znašala sredstva sklada skupnih rezerv 3,8 mio din in največ denarja je bilo namenjenega kreditom delovnim organizacijam (2,8 mio). Od 30 do 80 starih milijonov kreditov so za funkcionalne izdatke dobile naslednje delovne organizacije: Rudnik kaolina Črna, Svilanit, Lončarska zadruga Komenda, Skupščina občine za Žito in Mizarska delavnica Motnik. Precej sredstev pa je bilo namenjenih tudi za odplačila prejetih kreditov in obresti.

V letu 1973 bodo znašala sredstva sklada predvidoma okrog 3 mio din. Za sanacije in druge namene, ki so v zvezi s sanacijo, bo porabljenih 2,1 mio din, ostala sredstva pa so predvidena za kritje minimalnih osebnih dohodkov in za odplačila prejetih posojil.

Kmetijstvo

V skladu za kmetijstvo je bilo v letu 1972 porabljenih 350.000 din. Največ so znašali stroški umetnega osenjevanja (150.000), druge izdatke sklada pa predstavljajo stroški za pospeševanje organizirane kmetijske proizvodnje (načrti za preusmeritve, regresi za posojila . . .), stroški za izobraževanje kmetijskih proizvajalcev (štipendije, literatura . . .) ter subvencije in krediti.

Plan dohodkov sklada za leto 1973 predvideva 485.000 din. Tudi letos bo največ denarja (200.000 din) porabljenega za stroške umetnega osenjevanja. Iz sredstev sklada pa bodo pokriti še regresi za posojila, štipendije in

stroški drugih oblik izobraževanja, sofinancirala se bo pospeševalna služba; predvidena pa sta tudi prispevka za živinorejsko-kmetijsko razstavo ter za Cebelarsko zvezo.

Nagrade

Iz sredstev sklada Toma Brejca sta bili lani izplačani dve denarni nagradi po 5.000 din. Prejela sta jih prof. Samo Vremšak in Vida Drovenik.

Z dotacijo SO Kamnik v višini 15.000 bodo sredstva sklada znašala v letu 1973 skupno 24.500 din.

Z. M.

Gradnja čistilnih naprav napreduje

Na zadnji seji občinske skupščine je bilo dano poročilo o poteku gradnje čistilnih naprav za čiščenje in odvajanje odpadnih voda na območju občin Domžale in Kamnik. Delo vodi poseben upravni odbor medobčinskega sklada, katerega predsednik je Ivan Vidali, podpredsednik domžalske občine.

Gradnja naprav je stekla že leta 1971. V prvi fazi so zgradili 1260 m dolgi povezovalni kanal, ki teče od ceste Ljubljana-Celje do izliva razbremenilnika Pšate v Kamniško Bistrico. Čistilne naprave so namreč začeli graditi od Domžal proti Kamniku. Za dosedanje delo so porabili 730.973 din. Od tega je bilo 475.000 din posojila pri vodnem skladu SRS. Ostalo pa sta prispevali domžalska in kamniška občina v razmerju 80:20.

Sedaj bodo nadaljevali z gradnjo povezovalnega kanala proti kopalšču v Domžalah v dolžini 1200 m in nato še od razbremenilnika Pšate v dolžini 500 m proti Kamniku. Dela bo izvajala splošna vodna skupnost Savinja Celje. Vodni sklad SRS je že odobril 700.000 din posojila. 75 %, to je 2.100.000, pa bosta prispevali občini Domžale in Kamnik v že omenjenem razmerju.

Sveda bo treba še precej sredstev, preden bo čistilni kanal segel do Kamnika in zajel tudi odpadne vode kamniških podjetij, ki se sedaj zlivajo v Bistrico.

Ob 20-letnici glasbene šole v Kamniku

85 let Marije Kavčič

V mesecu januarju je praznovala svojo 85-letnico Marija KLAUVČIČ, mati komandanta brigade Silva KLAUVČIČ-Silvana, ki je padel avgusta 1943, ko se je prebijal iz nemškega obročja na Zirovškem vrhu proti Blegošu. Bil je borec iz leta 1941 in že v prvih dneh povezan s Tomom Brejem.

Njena življenjska pot je bilo eno samo potovanje. Rojena Istranka 1888 v Kršani blizu rudnika Raša, je z 12 leti zapustila dom in šla za kruhom. Pozneje se je poročila in si ustvarila svoj dom. 1915 je Italija napovedala Avstro-Ogrski vojno, in ker je bilo mesto PULJ vojno pristanišče, je morala z dvema otrokoma Petrom in Silvanom bežati iz mesta. Tako se je s težavo prebijala tri leta skozi razna taborišča Avstro-Ogrske. Po končani svetovni vojni se je vrnila v PULJ v upanju, da bo družina skupaj. Toda z rapalsko pogodbo je bila Istra priključena Italiji, in je za mnoge zavedne ljudi prenehala biti domovina.

Drugič je šla na pot z vso družino preko meje v Jugoslavijo. Tu se je njen mož udeležil tudi bojev za Koroško. Leta 1935 je mož v Kamniku umrl.

Zaradi odhoda sina Silvana v partizane so ji bili Nemci vedno za petami in so jo 12. junija 1942 med prvimi iz Kamnika izselili v Nemčijo. Tako je Marija Klavčič šla tretjič na pot, najbolj mračno doslej, ne samo zaradi njenih let, tudi okoliščine niso vplivale upanja na vrnitev. Zanimivo je, da je preživela 6 let po taboriščih, tri leta v prvi in tri leta v drugi svetovni vojni.

Vrnitev domov 27. julija 1945 ji je prinesla novo žalost ob novici, da je v partizanih padel njen Silvo.

Ker je bila vedno preganjana, je res uganka, odkod življenjska moč, da je dočakala tako visok jubilej, h kateremu ji čestitamo vsi njeni prijatelji in bralci Občana.

MARICA BREJC

Ljubezen do mladine in dela je bila tista, ki nam je ustvarila vzorno glasbeno šolo, kjer veža nad 150 učencev. Tako se je glasil prvi stavek članka, ki ga je zapisal novinar o Glasbeni šoli v Kamniku pred 20 leti.

Toda predno je delo resnično steklo, je bilo treba prebroditi mnogo težav, s katerimi smo se začeli ubadati že v letu 1951. Prostori, glasbila, denar, kadri.

S priključitvijo kamniškega okraja k okraju Ljubljana-okolica smo prišli do primernih prostorov, toda kar čez noč nam je bila v te prostore vrnjena stranka ter s tem onemogočeno nadaljnje delovanje za nekaj časa.

Glasbila smo iskali vsepovsod in jih dopolnjevali tudi po komadih. Denarja ni bilo niti za najnujnejše. Ko danes spremljam začetke organiziranja raznih ustanov, kjer je povsod predhodno zagotovljen denar, si ne morem več predstavljati, kako praznih rok smo začeli takrat — pred dvajsetimi leti.

Glede kadrov smo imeli srečno roko, predvsem ob izbiri ravnatelja. To je bil prerano umrl Peter BITENC. Iskanje ostalih kadrov sva potem skupaj nadaljevala po svojih najboljših močeh in možnostih, ki so nam bile dane na razpolago, saj je takrat povsod primanjkovalo prosvetnih delavcev.

Ob prvem učiteljskem zboru piše on sam v svojem prikazu dela na Glasbeni šoli v Kamniku v prvih treh letih. Ta članek je izšel v prvem letniku Kamniškega zbornika 1955.

Za šolo, ki ji je daroval vse svoje umske in fizične moči, je izgorel in umrl 20. februarja 1958, ne samo zaradi zahrbtnosti bolezni, temveč tudi zaradi krivice, ki ga je težila do smrti, da je moral predčasno prepušiti mesto drugim.

Brez Petra Bitenca Glasbena šola v Kamniku ne bi tako napredovala in rasla iz nič v prvih letih začetka. Zato dvajseta obletnica in tudi poznejša zgodovina Glasbene šole v Kamniku ne bo mogla preko njegovega imena brez hvaležnega spomina.

Kamniški kronist profesor Ivan ZIKA mu je že postavil lep spomenik, saj ga je v svojem pisanju Kamniški zbornik 1959 uvrstil med zaslužene Kamničane.

Poleg dejstva, da je prijeten spomin na mnoge Kamničane, ki so podprli začetke glasbenega življenja v Kamniku pred dvajsetimi leti, ne moremo mimo imena takratnega predsednika občine Kamnik Janka Alfreda, ki nam je sicer ob skromnih denarnih možnostih stal ob strani še bolj moralno in razumel, da se mesto, čeprav majhno, meri tudi po kulturnih ustanovah.

„Jubilej živega človeka, žive ustanove more biti v bistvu samo obračun opravljenega dela v nekem obdobju, samo bilanca uspehov in neuspehov, samo strog in stvaren pogled prehojene poti in nič manj zanesljiv pogled naprej“. Tako je ob nekem jubileju zapisal kamniški rojak, pesnik in pisatelj Fran ALBREHT.

To naj velja tudi ob jubileju kamniške Glasbene šole. Naprej začrtana pot sedanjega zbora pod vodstvom tovariša Staneta Habeta pa nam vlivata upanje,

da se bo glasbeno življenje v Kamniku, začeto pred dvajsetimi leti, nadalje uspešno razvijalo.

MARICA BREJC

ŽELJA PO SNEGU: POMANJKANJE SNEGA V DOLINI TE DNI ŽENE ŠTEVILNE LJUBITELJE SMUČANJA NA PROSTRANA SMUČIŠČA VELIKE PLANINE. O TEM NAM PRIČA TUDI GNEČA ŽELEZNH KONJIČKOV VSAK DAN OB SPODNJI POSTAJI ŽICNICE

960 NOVIH STANOVANJ DO 1976

(Nadaljevanje s 3. strani)

stanovanjskih stavbah, 35 % pa v družinskih hišah.

Za postavitev omenjenega števila stanovanj bomo potrebovali okrog 85 ha zemljišč, od tega 18 ha v mestu.

V izvenmestnih naseljih bo zgrajenih le 20 % vseh predvidenih stanovanj, vse ostalo pa v ožjem predelu Kamnika.

Zanimivo je še vprašanje, ali bodo predvidena sredstva zadostovala oziroma s kolikšno ceno so računali sestavljalci programa.

Program financiranja je napravljen na podlagi cene za kv. meter iz

leta 1971, ko je znašal kv. meter stanovanja 2.700 din, pri čemer so bili gradbeni stroški 2.100 din, odškodnina za zemljišče 25 din in stroški komunalne ureditve zemljišča 50 din.

Od skupnih stroškov 202 milijonov din naj bi 6 % prispevek za stanovanjsko gradnjo od osebnega dohodka pokrili 95 milijonov (solidarnostni sklad 47,5 milijona, stanovanjski skladi delovnih organizacij 39,6 milijona, vezana sredstva banki 7,9 milijona), občani, stanovanjska podjetja in bančna posojila bi pokrili 107 milijonov dinarjev storitev za programirano stanovanjsko gradnjo.

Prof. IVAN ZIKA

750 let mesta Kamnika 20

Patriarhu Bertoldu moramo v našem sestavku posvetiti več prostora in se ne smemo samo omejiti na bežne ugotovitve o njegovih krajih ali daljših obiskih v naših krajih. Posebej pa imajo njegovi prihodi v Kamnik važen pomen. Bertold Andeški je sedel na prestolu oglejskega patriarha 33 let. V tem razmeroma dolgem času je napravil mnogo koristnega za naše kraje. Bil je tudi edini patriarh, ki je redno obiskoval slovensko ozemlje južno od Drave. Razumljivo je, da je potoval v spremstvu številne telesne straže, z njim pa je bilo vedno nekaj visokih cerkvenih dostojanstvenikov iz Ogleja in več duhovnikov iz naših krajev. Če je potoval skozi Kranjsko, ga je redno spremljal župnik iz Mengša, vedno pa je bil ob njegovi strani tudi kak kaplan iz Ogleja, ki pa je bil doma iz Kranjske ali Štajerske. Verjetno so bili to patriarhovi tolmači. Prihod najvišjega cerkvenega dostojanstvenika v Kamnik je bil za mesto in vso okolico pomemben dogodek. Danes bi mu pripisali turistični značaj. Gotovo je vsakokrat prihitel v mesto vsa duhovščina pa tudi številni ministeriali, vitezi in svobodniki so prišli pozdravit visokega gosta, ki je bil zraven tega še brat gospodarja kamniških gradov. Patriarh je stanoval na Malem gradu, cerkvene obrede pa je opravljal v zgodnji malo-grajski kapeli. Vemo, da je bil iz gradu dohod naravnost v zgornjo kapelo skozi vrata, ki so zdaj zazidana, a so jih pred leti s poskusnim odkrivanjem ometa točno ugotovili. Če zgornja kapela še ni bila zgrajena ob zidavi gradu, jo je gotovo uredila pobožna Sofija Višnjegorska, ko se je pred letom 1208 poročila s Henrikom IV. in je živela v Kamniku. Zgornja kapela Malega gradu je služila tudi kot svečana dvorana, kjer so pisali odlomke in listine in kjer so jih priče podpisovale. O tem imamo dokaz iz neke listine, ki jo bomo kasneje omenili.

Res je patriarh Bertold obiskoval slovenske kraje, da je tu urejal cerkvene zadeve, saj južno od Drave do Ogleja ni bilo nobene škofije. Patriarh je imel pravico, da je postavil duhovnike in jih sodil, podeljeval je cerkvam razne pravice in pospeševal gradnjo samostanov. Toda pri vsem tem ne moremo prezreti dejstva, da so ga poleg cerkvenih zadev vodili tudi rodbinski nagibi. V Beljaku na Koroškem je gosposoval kot bomoški škof njegov brat Ekbart, v Kamniku pa Henrik. Vsi trije so pred leti živeli skupaj na madžarskem kraljevem dvoru pod zaščito sestre Gertrude, madžarske kraljice. Ko je Bertold postal oglejski patriarh, mu je bila pač prva pot v naše kraje, da je obiskal svoja brata. Henrik mu je že zgodaj prepustil staro družinsko posest Slovenji Gradec, kamor je Bertold odslej pogosto zahajal in je tam tudi osnoval svojo kovnico denarja. Čeprav bomo o andeških kovnicah srebrnikov govorili kasneje v posebnem poglavju, pa moramo vendar že zdaj opozoriti na to dejstvo, ki ga zgodovinarji radi prezrejo. Ekbart je bil namreč lastnik dela koroških rudnikov srebrne rude, brat Henrik in Bertold pa sta v svojih kovnicah kovala denar, ki ga je dober del prejel tudi njun svak madžarski kralj Andrej, oziroma po letu 1235 nečak kralj Bela IV. Tako so nam najdbe kamniškega denarja na Madžarskem popolnoma razumljive. Nikjer ne zasledimo, da bi med bratovsko trojico kdaj prišlo do nesoglasja. Složno so se podpirali tudi v sporih s koroškim vojvodom Bernardom.

Vrnimo se torej k patriarhu Bertoldu, ki je poleti 1218 zasedel oglejski prestol. Ze nekaj mesecev kasneje ali točno 11. marca 1219 ga srečamo v Trebnjem (Treffen) pri Beljaku, 8. januarja 1220 pa v Spodnjem Dravogradu. Verjetno je bil v tem času tudi v Slovenjem Gradcu na svoji posesti. Leta 1224 se je, kot že vemo, udeležil viteškega turnirja v Brežah, kjer sta mejni grof Henrik in koroški vojvoda Bernard sklenila mir.

Patriarh Bertold je bil spet 13. januarja 1226 v Slovenjem Gradcu in je tam izdal dve listini. V njegovem spremstvu so bili kanonik Konrad iz Ogleja, ki je bil patriarhov notar in je tudi napisal obe listini, več drugih duhovnikov iz Savinjske doline in iz Koroške ter Henrik, župnik iz Mengša (Heinricus plebanus de Meingospurch). V prvi listini je patriarh po vzgledu prednikov osvojil Sentspavelski samostan na Koroškem plačevanja mitnine od tovorov, ki prenašajo blago iz patriarhove zemlje skozi Oglej in Kluže za imenovani samostan in njegovo jedilno shrambo. V drugi listini pa je poravnal spor zaradi kapele v Mohličah med opatom iz Sentspavla in duhovščino v Dobri vasi. Obe listini so napisali v župnišču v Slovenjem Gradcu vpnič župnika Bertolda. (Kos, Gradivo V st. 435 in 436). Sicer zgodovinarji trdijo, da Bertold do smrti brata Henrika leta 1228 ni obiskoval Kranjske. To sklepajo pač iz tega, ker ni na voljo nobene listine, ki bi jo izdal na Kranjskem, kar naj bi bilo dokaz o njegovem obisku v naših krajih. Ne

smemo pozabiti, da je Bertold prepustil bratu Henriku vso oblast na Kranjskem, tudi deželno knežjo vodstvo dežele in naslov mejnega grofa Istrskega. Toda to še ne pomeni, da se ni mudil v naših krajih. V Kamniku je gotovo obiskoval brata Henrika, pa tudi iz Slovenjega Gradca se je vračal v Oglej po najkrajši poti skozi Tuhinjsko dolino in Kamnik. Menijo, da je bilo 10 let sodelovanja med Bertoldom in Henrikom od 1218 do 1228 najuspešnejši in najmirnejši čas napredka in razvoja naših krajev. Seveda pa tudi Kamnika, središča andeške posesti.

Patriarh Bertold je pogosto nastopal kot razsojalec preprirov v naših krajih. Tako je tudi 15. decembra 1226 razsodil ob prepisu med magistrom Petrom, župnikom v Kranju, in vetrinjskim opatom Tomažem zaradi kapele v Predvoru. (Kos, Gradivo V, št. 450). V St. Rupertu pri Beljaku pa je patriarhov kanonik Filip obravnaval dne 21. maja 1227 prošnjo vojvoda Bernarda v pravdni zadevi med vojvodom in patriarhom zaradi patronskega prava pri ljubljanski cerkvi. Po smrti brata Henrika, ki je umrl 18. julija 1228, je patriarh Bertold takoj prihitel na Kranjsko, da ne bi bil prikrašan pri dediščini. Ker je brat Henrik umrl brez otrok, je njegova vdova Sofija sklenila oditi v samostan. Še prej pa je velik del svoje dediščine po očetu

grofu Albertu Višnjegorskemu podelila raznim cerkvam. S tem je dala patriarhu Bertoldu povod, da je krenil na nekaj misijonarski pohod v B. krajino, še preden se je sestal v Kamniku z bratom Otonom, vojvodo Meranskim, ki je prišel iz Burgundije, da kot najstarejši sin slavnega Bertolda prevzame andeška rodbinska posestva. Kako sta se brata Oton in Bertold dogovarjala v Kamniku, smo videli v našem prejšnjem nadaljevanju. Patriarh Bertold se je nekaj časa mudil v samostanu v Stični, kjer so pokopali Henrika IV., potem pa je odšel v Belo krajino.

Višnjegorski grofi so se že pred letom 1200 polastili obširnih posestev so jih iztrgali Hrvatoma. Vsa ta posestva je Sofija Višnjegorska prinesla doto v zakon Henriku IV. Andeškemu, po njegovi smrti leta 1228 pa kakor smo že rekli, desetino na posestvih poklonila oglejski cerkvi in obdržala glavno cerkev v Črnomlju in njene štiri podružnice. Bela krajina takrat sodila k hrvatsko-ogorskem kraljestvu v vsrskem pogledu pa k grebški škofiji. Pod izgovorom, da ljudstvo v metliškem področju še snema poganske obrede in tava v zmotah, (nekateri zgodovinarji menijo, je v te kraje prodirlo bogomilstvo iz Bosne) je patriarh brž pohitel v B. krajino in priključil ozemlje onstran Gorjancev oglejski cerkvi. Tako je političnem in cerkvenem pogledu za vedno ločil Belo krajino od hrvatskega kraljevstva in zagrebske škofije. To je seveda lahko dosegel s odpora, saj je bil od leta 1209 do 1212 ban Hrvatske in je dobro poznal tamkajšnje neurejene razmere. Mimo tega pa je njegov svak madžarski k. Andrej imel nenehne spore s plemstvom, kateremu je moral leta 1222 znamenito „Zlato bulo“ priznati veliko pravic. Tudi njegov naslednik k. Bela IV. patriarhov nečak, ki se je bojeval z bogomili v Bosni, še pred letom 1235 postal kralj, in stricu patriarhu nikoli uspeval posesti v metliškem področju. Listina, s katero je patriarh Bertold priključil te kraje bodoči vojvodini Kranjski in izvedel oglejsko cerkveno organizacijo za Črno mejo s podružnicami Metlika, Podzemelj, Semič in Vinica (Kos, Gradivo št. 486) se glasi:

Oglejski patriarh Bertold naznanja v listini z dne 18. oktobra 1228, da zaradi prošnje mejne grofice Sofije, vdove po njegovem bratu Henrik, sklenil dodatno cerkvi v Črnomlju še štiri cerkve kot podružnice, ki jih Sofija obdarovala z bogatimi posestvi v blagor duše svojega moža. Ker n. k. v. naslednika je odstopila vse desetine po ondotni pokrajini oglejski cerkvi pod pogojem, naj vsi lastniki teh desetih prejmejo od njega in njegovih naslednikov te desetine v fevd. Sofija in njeni nasledniki, ki bi imeli dobiti dediščino, pa naj uživajo patronsko pravico. Kot čuvarja teh pravic postaja patriarh v Črnomlju ondotnega župnika. Podpisanih je mnogo priči: Šumberka do Hmeljnika, kar je dokaz, da so listino napisali na Dolenjski. Med pričami so tudi Konrad Galle, župnik Henrik iz Smlednika, župnik Bertold iz Slovenj Gradca in pisar Henrik iz Veselovega ter oglejskih cerkvenih dostojanstvenikov. Skupno je to listino podpisalo priči. Patriarh Bertold je torej z velikim spremstvom odšel na svoj misijonarski pohod onstran Gorjancev. (Kos, Gradivo V, št. 486).

Sofija, mejna grofica Istrska in utemeljiteljica Stiškega samostana odprla je blagor svoje duše in duš svojega rajnega moža Henrika, nekdanjega mejnega grofa Istrskega, svojega očeta, svoje matere in brata, ki so v samostanu pokopani, ter vseh svojih sorodnikov menihom v Stični na vseh stanskih posestvih oves, ki se navadno zove lovsko in gozdno pravo in terega so izprva zahtevali majhno mero, kasneje pa zelo veliko mero. Ne nemo ni dovoljeno, da bi izsilil ta oves na omenjenih posestvih. Kot že velja grad Ljubek pri Litiji, ki ga je dobil Henrik v fevd od krške škofije Koroškem, dobil v fevd koroški vojvoda Bernard. Od tega pa je bil iz fevd v Češnjicah pri Krašnji v današnji domžalski občini z 19 kmetijami fevd v Obli gorici pri Litiji s 16 kmetijami in fevd v Boštjanu z 10 kmetijami. Listino o tem so napisali 3. novembra 1228. Del svoje dote je Sofija prosto Otonu VII., vojvodu Meranskemu. To potrjuje Oton v posebni listini, ki jo izdal 6. novembra 1230 in določila, naj od te vsote dobi Diessenski samostan na Bavarskem 300 funtov angosburških novcev. (Kos, Gradivo V, št. 5 Oefe, št. 571).

OGLEJSKI PATRIARH BERTOLD ANDEŠKI

(nadaljevanje prihodnj)

Jubilejni koncert glasbene šole

Ob 20-letnici glasbene šole v Kamniku so gojenci in pedagogi delavci zavoda pripravili jubilejni koncert. Izvedli so ga 26. januarja letos v veliki dvorani Doma v Kamniku.

Sporod koncerta je predstavil lotno dejavnost zavoda. Napisali so cisticani, pionirji, kitaristi, harmonikarski zbor, pihni orkester in več solistov.

V posebno zahvalo za priznanje ob ustanovitvi glasbene šole so izročili priznanje Marici, za Petra Bitenca, prvega matelja glasbene šole, ki ga ni med živimi, je prevzel prianje njegov sin Janez.

Požrtvovalnemu sedanjemu ilcu dolžnosti ravnatelju glasbene šole Stanetu Habetu in mu kolektivu glasbene šole izročili čestitko ljubiteljske umetnosti in organizatorji kulturnega življenja v Kamniku, med njimi tudi kamniška kulturna skupnost.

Vinko Gobec, predsednik občinske skupščine in pokrovelj slovesnosti je zaželel kolektivu in učencem glasbene šole še mnogo uspehov pri razvijanju glasbene kulture med mladino.

Koncertni program, ki ga je povezovala radijska napovedovalka Anica Gladek, je obsegal nastopov, v katerih so izvedli predstavili 18 pesmi in skladb.

Zbor cisticanov je pod vodstvom Marije Holcar zapel pet pesmic. Nato so se zvrstili solisti: Dominik Krt na klavirju s Škrjančkovno pesmijo, klarinetist Igor Ivanetič z Rondon in trobentarja Andrej Perko ter Franci Spruk z Mendelssohnovo Jesensko. Prvi del koncerta je

POD GESLOM: „GLASBA ZDRUŽUJE NARODE“ SO GOJENCI IN PEDAGOGI KAMNIŠKE GLASBENE ŠOLE PROSLAVILI 20-LETNICO OBSTOJA TEGA ZAVODA

zaključil pionirski orkester pod vodstvom Maksimilijana Skalarja, ki je zaigral Haydnovo Otroško simfonijo in Adamičovo Kolo.

V lahkotnejšem po vsebini drugem delu koncerta je Love

Story in Pagaminijevo sonato zaigral ansambel kitaristov pod taktirko Eme Bolta.

Tudi tokratni koncert ni bil brez prizadevne dolgoletne gojenke, ki sodeluje na vseh prireditvah šole, pianistke Mojce Vehar, ki je solidno zaigrala Filichov Poem.

godba. Pod vodstvom Antona Mehleta so mladi godbeniki zaigrali Amerikansko serenado in koračnico Mladi godbenik. Obe izvedbi sta pokazali, da je orkester dosegel lep napredek in da lahko kaj kmalu pričakujemo pogostejše nastope mlade kamniške godbe.

Na koncu ne moremo mimo hvalevredne pobude tov. Staneta Habeta, ki je ob jubileju v drobni knjižici zbral številne zapise o zgodovini glasbene šole in njenemu delovanju ter o glasbeni dejavnosti na Kamniškem. Lahko rečemo, da se iz tega pregleda lepo vidi odraz 20-letnega dela in prizadevanj kamniške glasbene šole na naše kulturno življenje.

F. S.

industrija
pohištva

STOL
kamnik

Kamniška afera v Zločinu pri Lenartu

V kratkem bo pri zavodu Borec izšla knjiga Jožeta Vidica **ZLOČIN PRI LENARTU**. Pisec, ki ga poznamo že po knjigi *Beg z morišča*, je v tem novem delu opisal 19 resničnih zgodb in jih objavil pod skupnim naslovom *Zločin pri Lenartu*. V prvi zgodbi avtor pripoveduje o komandirju varnostno obveščevalne službe za Selsko dolino, ki je bil hkrati agent gestapa in črne roke. Z njegovo pomočjo so gestapovci junija 1944 uničili goroko, spodarsko komisijo za škofjeloško okrožje. V tej zgodbi opisuje tudi črno roko; njeno zgodovino in zločine.

Ena od zgodb ima naslov *Kamniška afera*. Nenevaden naslov, vendar pisec pojasnjuje, zakaj se je odločil zanj. V zgodbi nas podrobno seznani z bojem varnostno obveščevalne službe proti sovražni agenturi v kamniškem okrožju. Podrobno so opisani življenjski in okoliščine smrti dr. Julija Polca, Moravškega Milana, Jožeta Kavčiča-Jernača in Drnovskega.

V knjigi bo prvič podrobno opisana vloga Mejačeve družine v minuli vojni, skrivnostna smrt bivšega kamniškega župana Strgarja in izdajalska vloga kaplana Andreja Križmana iz Komende.

Iz knjige *Zločin pri Lenartu* objavljamo odlomek iz zgodbe *Kamniška afera*:

Zadnje dni novembra 1943 so partizani na cesti ustavili avto, ki se je iz Ljubljane vračal v Kamnik. Strelili so ubili šoferja kamniškega okrajnega nacističnega voditelja (kreisleiterja). Uspeh akcije je bil znatno večji, kot so pričakovali partizani. Pri mrtvem šoferju so našli dragocene dokumente. Bil je to prizor, ki ga danes lahko vidimo le še na filmskem platu. Šofer, ki je bil obenem kurir gestapa, je od vodstva plave garde za kamniški gestapo nosil spisek dvojnih agentov. Na tem seznamu je bilo več oseb, ki so bili znani aktivisti osvobodilne fronte, v resnici pa prikriti sovražniki osvobodilnega gibanja. Te ljudi naj bi gestapo uporabil za svoje namene.

Vodstvo OF na kamniško-domžalskem področju je hitro ukrepalo. V dveh dneh so polovili vse navidezne aktiviste OF, ki so bili na zaplenjenem spisku. To je bil močan udarec za gestapo in plavo gardo. Da je bilo res tako, lahko sklepamo po povračilnem udarcu, ki ga je gestapo prizadejal osvobodilnemu gibanju v Kamniku in Mengšu. Dva dni po opisanih dogodkih so aretirali 39 Kamničanov, 19. januarja 1944 pa še 14 oseb. Gestapo je tistikrat naklepno obračunal s kamniško inte-

ligenco. Medtem ko so delavce in kmete v zaporih le mučili, so učitelje, profesorje, zdravnike, trgovce, gostilničarje in študente ustrelili. Vendar so zaradi propagandnega učinka čakali na ugoden čas, da bi lahko opravili naklepni zločin. Pri ločnosti za izgovor pa v vojni ni manjkalo.

Ura na cerkvenem stolpu v Sentvidu pri Ljubljani je odbila poldne. Mlad fant, ki se je sprehaljal po ulici, ni zbujał pozornosti. Le kdo bi slutil, da mu srce hitreje utripa! Morda zaradi ljubezni? Kazalec na uri se je pomaknil za dvajset minut. Uslužbenci iz nemških uradov so hiteli na kosilo. Med njimi tudi šentvidski župan. Ko ga je fant zagledal, se je dvakrat ali trikrat ozrl, očito je želel oceniti položaj, takoj nato pa po spešil korak naravnost proti županu. Odjeknili so strel in župan se je smrtno ranjen zgrudil na cesto.

Nacistični uradnik na orožniškem okrožju Kranj je v Dnevnik hladnokrvno zapisal: „25. januarja 1944 ob 12.20 uri je bandit z nekaj streli iz pištole težko ranil župana ing. Maurerja. Bandit je zbežal.“ (1)

Župan ing. Maurer, ki je bil hkrati gestapovec, je kmalu po atentatu umrl. Nemci so

zato 31. januarja 1944 v Sentvidu ustrelili 25 talcev, med njimi 14 Kamničanov. Med ustreljenimi so bili tudi borci in aktivisti, ki so jih Nemci po zagrizenem odporu zajeli v Okslarjevi hiši v Goricanah 5. novembra 1943. leta. Dokaj čudno je, da je bilo med talci devet oseb, ki so jih iz Mauthausna pripeljali na morišče v Sentvid. Med ustreljenimi je bil tudi dolgoletni kamniški zdravnik dr. Julij Polec in zato bom naslednje vrstice posvetil njegovemu spominu.

SPOMINI NA DR. JULIJA POLCA

Okrog 20. novembra 1943. leta je prišel v Keržmančovo vilo v Kamniku neznanec v zelenem hubertusu. Okrog sedmih zvečer je potrkal na vrata doktorja Julija Polca in se služkinji Ivanki Trebušak takole predstavil: „Jaz sem Milan iz Moravč. Poslal me je Drnovšek. Je zdravnik doma?“

Služkinja je odkimala. „Počakati ga moram,“ je pribil prišlek in vstopil v kuhinjo. Služkinja je z nezaupanjem ogledovala neznanca: bil je visok in slok, kratko ostrizanih las in obut v italijanske čevlje.

„Ali vam dr. Polec kaj zaupa glede zvez s partizani?“ je mučno tišino prekinil neznanec.

„O tem nikoli ne govorim,“ je navidezno brezbržno odgovorila služkinja, ki ji vprašanje ni bilo všeč.

Cez deset minut je prišel dr. Polec. Z neznancem sta se zaprla v sobo, kjer sta se dlje časa zaupno pogovarjala. Po odhodu je dr. Polec Milana spremljal do Rodetove garaže (danes so tam garaže Viatorja). Po vrnitvi je dr. Polec služkinji Ivanki povedal, da ga je Milan obiskal glede dogovora o sestanku, ki naj bi bil v Keržmančevi vili. Sestanka naj bi se udeležili vsi aktivisti OF kamniškega okraja. Prav tiste dni pa je v Kamnik prišlo večje število esesovcev, ki so po mestu

iskali prazne sobe. Rečeno je bilo, da se bodo nastanili tudi v Keržmančevi vili. Zato je dr. Polec Milana obvestil, da aktivisti OF ne smejo priti na sestanek v omenjeno hišo, ker bi bilo lahko to zanje usodno.

Tri dni po tem obisku je dr. Polec dobil iz Ljubljane dopisnico, ki mu jo je poslal njegov brat, univerzitetni profesor in akademik dr. Janko Polec.

„Julij, ti si zelo bolan. Pridi v Ljubljano, da se pozdraviš in odpočiješ,“ je pisalo na dopisnici. Dr. Polec je dobro razumel brata: „Ti si zelo bolan“, je pomenilo: izdan si, prid v Ljubljano.

Dr. Polec je tudi sam slutil, da so mu gestapovci na sledi. Dr. Francu Puclju je potožil: „Glavo nosim pod pazduho.“

Ivanka Trebušak, stara 60 let, živi že 42 let v Kamniku, sicer pa je doma iz Tuhinja. Ko je bila stara dvajset let, je prišla za služkinjo k dr. Polcu. Naprosil sem jo, naj obudi spomine na znamenitega kamniškega zdravnika. Takole je pripovedovala:

„Dr. Polec je bil srednje postave, suh, kostanjevih las, v zrelih letih je nosil kratko brado. Poročen ni bil, od ožjih sorodnikov je imel le brata, univerzitetnega profesorja v Ljubljani.“

Ze pred vojno je bil proti fašizmu. Julija 1941. leta so mu Nemci ukazali, da se mora takoj izseliti iz svoje hiše v Maistrovi ulici. Preselila sva se v Keržmančovo vilo v Mekinje, njegovo hišo pa so zasegli gestapovci. V njej so ostali do konca vojne.

Keržmanec je bil lesni trgovec. Nemci so ga izgnali, zato je bila hiša prazna. Med vojno je bil dr. Polec okrajni zdravnik in je zdravil v okrajni ambulanti.

Po 1941. leta je z zdravili pomagel partizanom. Ranjeni in bolni partizani so se hodili zdraviti kar na njegovo stanovanje v Mekinjah, včasih pa jih je šel zdraviti tja, kamor so ga pač klicali. S tem pa ni izčrpana Polčeva dejavnost za

OF. V Keržmančevi vili je bila prava postojanka za zbiranje materiala za partizansko vojsko. Naj navedem samo nekaj primerov:

Fonzi Skala, trgovec, je k nam prinašal perilo in obleke za partizansko vojsko. Včasih pa smo šli k njemu, da bi nam dal, kar smo potrebovali.

Klemenčič, trgovec trgovine s špecerijo, nam je dajal hrano (ustreljen je bil skupno z dr. Polcem).

Tone Knaflič, lastnik tovarne usnja, je izdelal in poslal dr. Polcu samo v eni pošiljki 100 parov usnjenih škornjev za partizane.

V stanovanju dr. Polca se je zbiral material, ki so ga nato odpeljali naprej proti Olševku (dva kilometra od Kamnika).

Dr. Polca so aretirali 7. decembra 1943 ob pol sedmih zjutraj, ko je bil še v postelji. Teden dni so ga zasiljevali v kamniškem zaporu. Tudi stanovanje so temeljito preiskali, a dobili niso ničesar.

Mene so zaprli prve dni januarja 1944. leta. V begunjskem zaporu so me spraševali, odkod smo dobivali material in kam je hodil zdravnik na zveze. Dejala sem, da je hodil samo v ambulanto in nikamor drugam. Potem so naju soočili. Dr. Polec mi je v navzočnosti gestapovcev dejal: Ivanka, tisti partizan v zelenem hubertusu, in ničesar drugega. Bil je prepričan, da ga je izdal tisti Milan, ki nas je obiskal 20. novembra. Dva dni po soočenju so zdravnika ustrelili...

Ferdinand Mihelič, kamniški upokojenec, pa se spominja:

„Dr. Julij Polec je imel ilegalno ime Omega, jaz pa Kajtimir. Stanoval sem v Nevljah. Z dr. Polcem sva se že v stari Jugoslaviji dobro poznala, med vojno pa sva sodelovala. Večkrat mi je izročil zdravila za partizane. Včasih je v epruvetah za tablete prinesel tudi strelivo, naboje za pištole. Kje je to dobil, ne vem. Nekoč sem ga obvestil, da blizu Olševka leži ranjen

Kamniški gimnazijci počastili Prešernov spomin

V četrtek zvečer, 8. februarja, je bila v Kamniku v dvorani kina Dom osrednja proslava Prešernovega dne – slovenskega kulturnega praznika. Program so pripravili, kot že dolga leta doslej, dijaki kamniške gimnazije.

Zanimivo je, da so vse te proslave vsebinsko harmonične celote, ki predstavljajo zaokrožen del pesnikovega snovanja, kot npr. Sonetni venec, Krst pri Savici, njegovo pesniško in človeško podobo ali odmev njegove poezije pri drugih slovenskih literarnih ustvarjalcih in kritikih. Nekaj recitalov doslej je seglo tudi zunaj Prešernovega pesniškega sveta, v evropsko romantično poezijo ali v slovenski realizem in moderno ob predstavitvi Aškerčevega baladnega cikla *Stara pravda* in Zupancičeve Dume.

Letošnji recital je bil intimnejše narave; ubran v doživetje Prešernovega človeškega in pesniškega sveta, kot ga izpričujejo številne njegove pesmi in kot mu je skušalo prisluhniti tudi povezovalno besedilo in ne nazadnje klavirski spremljavo s odlomki skladb evropskih romantičnih skladateljev. Recital je začel gimnazijski dekliski pevski zbor, ki je zelo občuteno in lirčno ubrano zapel Prešernovo pesem *Luna sije*, za zaključek pa je mešani zbor dijakov pevcev zapel njegovo *Zdravljico*, s čimer je tudi vsebinska poanta večera dobila svoj poudarek in sklepni akord.

Sodelovalo je 11 recitatorjev in bralcev povezovalnega besedila, ki so bili glasovno dokaj ubrani, in kar je glavno, mogli so doživeti obsežnost in moč Prešernove izpovedi in jo po svojih zmognostih posredovati poslušalcem. Da je bilo to res, je dokazala tudi izredna pozornost poslušalcev in kar zgovorna tišina v povsem polni dvorani. To pa dokazuje, da so si kamniški dijaki z resnim in prizadevnim delom že pridobili svoje občinstvo in da to, med katerim je tudi veliko mladine, ni kulturno pasivno, kot tako radi poudarjamo.

Pevski zbor je vodil in z njim pripravil izvajani Prešernovi pesmi znani glasbeni pedagog Viktor Mihelič, recital je z dijaki pripravila prof. Tina Romšakova, glasbeno spremljavo pa je izvajala Otilija Mejačeva.

partizan. Takoj je šel na pot...

V Begunjah so me hudo pretepli. Ko sem prišel iz bunkerja v sobo ves krjav, me je dr. Polec vzel v naročje in rekel: Rad bi te pozdravil, a ne morem. Bil sem prepričan, da me bodo ustrelili. Prosil sem dr. Polca, naj domačim sporoči, kako sem umrl. Ob teh besedah pa mi je odgovoril: Kaj pa, če bom jaz ustreljen? Potem naj brat Janko prevzame vse spomine na pokojne starše. Hišo in imetje v hiši naj dobi nečakinja. Služkinja Ivanka naj dobi pohištvo v svoji sobi, kuhinjo in njivo na Bakovniku.

Tako smo drug drugemu zaupali svoj ustni testament, kajti nihče od nas ni vedel, kdo bo ustreljen in kdo bo preživel vihar. Po vojni je bilo Polčevo imetje res tako razdeljeno kot je želel pred smrtjo.

V nedeljo, 30. januarja 1944, okrog desetih dopoldne je bil dr. Polec zadnjič zasilan v begunjskem zaporu. Gestapovci so bili z njim zelo prijazni. Ponudili so mu cigarete. Po vrnitvi v sobo je dr. Polec povedal, da ga ne bodo ustrelili. Verjetno bom šel delat v neko bolnišnico na Dunaj. Vsaj tako so mi obljubili, je zadovoljno dejal v prepričanju, da je najhujše že slo mimo njega. Toda gestapovci so se le poigrali z njim. 24 ur po tej hinavski obljubi je bil dr. Polec že ustreljen.

Streljali so jih na ponedeljek. Iz naše sobe so vzeli dr. Polca in Ceneta Lapa, kamniškega vrtnarja. Skozi okno smo videli še dr. Franca Vidica, 72-letnega pravnika, ki je bil uklenjen skupaj z gostilničarjem Jankom Blagnotom. Drugih, ki so bili tistega ponedeljka ustreljeni, nisem videl. Tistega dne smo bili zelo potrti...

Opomba: Knjiga *Zločin pri Lenartu* je dobila letošnjo drugo Kajuhovo nagrado.

Zazidalni načrt za Novi trg in Graben

Občinska skupščina je sprejela odbore o zazidalnih načrtih za stanovanjske soseske v Novem trgu in na Grabnu z delom starega centra mesta.

V Novem trgu je na površini 35 ha, kjer že stoji 66 stanovanjskih in gospodarskih poslopij, predvidena gradnja še 147 stanovanjskih hiš.

Zazidava na tem območju bo glede vrste hiš zelo pestra. Kar enajst različnih tipov hiš bo stalo na tem območju. Med njimi bo 16 dvonadstropnih terasnih stanovanjskih blokov, 25 terasnih stanovanjskih hiš, 6 vrstnih hiš, 32 terasnih vrstnih hiš, 31 atrijevskih hiš, 26 enodružinskih pritličnih hiš, 14 enonadstropnih stanovanjskih hiš itd. Na tem področju bo stal tudi trgovskoposlovni objekt.

Na Grabnu in v delu starega centra ob desnem bregu Kamniške Bistrice bo zazidalni načrt zajel 12,5 ha zemljišča. Poleg sedanjih 60 stanovanjskih in gospodarskih poslopij bo po načrtu zgrajenih še 38 stanovanjskih in drugih objektov. Tu naj bi nastal poslovno-turistični center Kamnika. Poleg 12 stanovanjskih blokov in 8 vrstnih hiš bo tu še hotel, kulturni center z dvorano, avtobusna postaja, garažna hiša in tri trgovske hiše. Vsekakor nagel turistični razvoj zahteva, da tudi Kamnik v tem pogledu kmalu kaj več stori za svojo turistično ponudbo, ki je danes še dokaj skromna, zlasti glede prenočišč in restavracijskih prostorov. Pa tudi avtobusna postaja je nujno potrebna, da o drugih objektih ne govorimo. Zasnova je tu, treba pa je še najti denar za gradnjo. Upajmo, da ne bo treba predolgo čakati!

—lj

Razdeljen presežek lanskega proračuna

Presežek dohodka nad izdatki v lanskem proračunu občine je znašal 1.008.949 dinarjev. Občinska skupščina je na zadnji seji ta sredstva razdelila takole: 309.585 dinarjev je vrnila gospodarstvu, ki bo ta sredstva uporabila v skladu skupnih rezerv za investicijske kredite, 10.860 din je kot 1 % obvezna rezerva namenjena v rezervni sklad občine, za 688.503 dinarje pa se bodo povečali dohodki letošnjega proračuna.

Pri dohodkih temeljne izobraževalne skupnosti, ki je imela lani omejeno višino dohodkov, je bil presežek 518.506 dinarjev. Od tega je skupščina 400.000 din namenila za letošnje investicije v šolstvu in otroškem varstvu, 80.000 din za štipendije, 38.506 din pa je ostalo temeljni izobraževalni skupnosti za pokritje njenih obveznosti.

Oh, ti prispevki ...

Prispevki za to, prispevki za ono in še in še. Tako tožijo naši delovni ljudje danes vseprek. Pa vendar bi bilo morda prav, da bi si vsi stvar ogledali nekoliko pobliže. Ali so vsi presneti prispevki res potrebni? Nekateri dvomijo v njih zakonitost in upravičenost. Drugi jih stočno v redu plačujejo. Prvi povzročajo, ker jih nečije plačevati, nepotrebno delo in pisanje na pristojnih forumih, drugi pa se jezijo, češ, zakaj mi plačujemo, oni pa ne. Torej kdo ima prav? Vsi občani vemo, ali bi vsaj morali vedeti, da so odredbe, ki jih sprejme občinska skupščina ali krajevna skupnost, obvezne za vse občane občine ali krajevne skupnosti. Zanje je to zakon in zakon je treba izpolnjevati. Vzemimo plačevanje prispevka za uporabo mestnega zemljišča. Morda je že sam naslov napačen, in bi bilo bolje, ko bi se reklo prispevek za komunalne naprave v posameznih KS. Saj se v resnici vsi nabrani prispevki s področij posameznih krajevnih skupnosti stekajo na njihov račun. Naši občani v večini tega niti ne vedo, in se jezijo, češ vse poire občina, vse gre v Kamnik, pri nas pa se nič ali le malo pozna. Zato mnogi ne prijavljajo svojih stanovanjskih površin, kaj šele poslovnih prostorov. V prijavah navajajo čim manjše številke. Redki so, ki so v prijavah vsaj kolikor toliko pošteni. Iz zbirnih seznamov, ki so jih napravile nekatere KS zaradi večje evidence in kontrole, je razvidno, kako najemniki stanovanj prijavljajo do cm natanko svojo stanovanjsko površino, medtem ko hišni posestniki prijavljajo le spalnico, kuhinjo, eventualno dnevno sobo, za vse ostalo pa se ne zmenijo. Tako se zgodi, da najemnik stanovanja plača skoraj več prispevka kot njegov stanodajalec. Tu oi bila na mestu strožja kontrola svetov KS, saj so le-te v prvi vrsti zainteresirane, koliko prispevka bo prišlo na njihov ziro račun. Mnogi obvezanci prispevka so se lepo prikrili vsa ta leta, in ne plačujejo ničesar, češ, saj ni bilo nikogar k meni. Sami pa tudi niso prijavili. Za vse te bi sveti KS lahko izvajali konsekvence in od njih izterjali vse prispevke za nazaj. Odločba občinske skupščine jasno govori, da je prispevek dolžan plačati vsak od prejema gradbenega dovoljenja in ne šele od vselitve. Pri tem prav občani, ki se nečije podrediti odredbam občinske skupščine, hujskajo druge, naj ne plačujejo prispevkov. Ne pride jim do živega ne prisilna izterjava niti sodnik za prekrške. Saj se zgodi tu in tam, da so napake, n. pr. dve prijavi za iste stanovanjske prostore, na eni prijavi podpis gospodinj, na drugi pa gospodarja. A gospodar zanika pravico podpisa svoje žene in ne plača. Tako pride do zapletljav in nepotrebnih jeze.

Naši občani pa sprejemajo sklepe, kaj vse bi bilo treba narediti na področju ene KS. Zdi se mi, da je nastala nekaka asfaltna epidemija. Saj hočejo že vse vasi imeti asfaltirane ceste in hiše celo svoja dvorišča. Zakaj pa ne, če sami prispevajo tudi svoji delež. Vendar mora levi delež priskrbiti tudi občina in KS. In kje naj vzame ta denar? Treba je napraviti nov most, razširiti pokopališče, potrebna je avtobusna postaja, urediti kanalizacijo, javno razsvetlavo, pločnike ob večjih cestah. Prav! Samo, da tu brez sodelovanja vseh občanov ne gre in ne gre, saj tako hitro ne. Zakaj bi se zato prikrivali in se sli opozicijo? So primeri, da nekateri res niti tega ne zmorejo. Zato so pa sveti KS, da take oprostite!

VEDNIK

OSNUTEK RESOLUCIJE O RAZVOJU OBČINE KAMNIK V LETU 1973

Povečanje produktivnosti in omejitev porab

Ocena gospodarskih gibanj v občini Kamnik v letu 1972 kaže, da načrti glede splošne gospodarske politike niso bili doseženi v skladu s predvidevanji na tehle področjih:

- nismo uresničili načrtov, da bi razbremenili gospodarstvo, ker so bile dogovorjene obveznosti večje kot v letu 1971;
- reproduktivna sposobnost gospodarstva se zaradi povečanja zakonskih in pogodbenih obveznosti večja počasneje kot družbeni proizvod;
- zaradi inflacije stroškov in cen ter zaradi nelikvidnosti naraščajo porabljeni sredstva hitreje kot dohodek, tako da se zmanjšujejo splošni kazalci poslovnega uspeha, kot ekonomičnost in rentabilnost;
- pri uresničevanju ustavnih amandmajev delovne organizacije prepočasno organizirajo TOZD;
- povečala se je razlika med obveznostmi in terjatvami, vendar pa je stanje na ziro računih boljše kot preteklo leto.

Primerjava predvidenih kazalcev in ocene gospodarskega razvoja v letu 1972 nasproti letu 1971 je naslednja:

	Stopnje rasti		
	Predvidevanja občine Kamnik	Uresničeno občine Kamnik	SRS
1. Družbeni proizvod			
— realni	7	5-6	6-7
— nominalni	22	22-23	24
2. Izvoz	11,5	12,4	28,2
3. Zaposlenost	3	3,6	3,7
4. Nominalni OD na zaposl.	15	19	19
5. Realni OD na zaposl.	1,5	1	1
6. Produktivnost	4,8	1-2	3
7. Cene življ. potrebščin	13,5	17,3	17,3

Kljub splošnim težavam v gospodarstvu so bili v občini Kamnik doseženi tudi nekateri pozitivni rezultati na področju gospodarskega in družbenega razvoja:

- naraščanje izvoza,
- povečanje števila zaposlenih z odpiranjem novih delovnih mest in večjo industrijsko proizvodnjo,
- pozitivni rezultati na področju usmerjanja delitve dohodka in osebnih dohodkov z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim sporazumevanjem,
- združitev zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov,
- sprejeli smo družbeni načrt razvoja občine Kamnik za obdobje 1971 do 1975.

NAŠ RAZVOJ V LETOŠNJEM LETU

Rezultati leta 1972 narekujejo oostrejšje ukrepe v smeri stabilizacije, odpravljanja nelikvidnosti in omejevanja potrošnje. To pa predstavlja sistematično uveljavljanje ukrepov za odpravo nelikvidnosti ob hkratnem doseganju dinamične gospodarske rasti, vsestransko varčevanje in učinkovitost na vseh področjih.

Na osnovi take usmeritve naj bi razvoj dosegal naslednje okvirne stopnje rasti nasproti lanskemu letu (v %):

	SRS	Občina Kamnik
1. Družbeni proizvod		
— realni	6,5	6-7
— nominalni	18	18-19
2. Izvoz	13	13
3. Zaposlenost	2	2
4. Produktivnost	4	4
5. Gospodarske naložbe	14,5	12-15
6. Sklad OD nominalno	14	14
7. Realni OD na zaposl.	1	1
8. Cene življ. potrebščin	12	12
9. Sredstva za splošno in družbeno potrošnjo	—	—
— izvirni doh. proračuna	—	9,1
— sredstva TIS	—	14,6

Predvidevanja upoštevajo dosedanje gibanje kamniškega gospodarstva, nujnost hitrejšje rasti terciarnega sektorja, poleg tega pa v celoti izhajajo iz instrumentov obstoječega gospodarskega sistema.

Po dosedanjih spoznanjih v gospodarskih tokovih v občini in možnostih v letu 1973 lahko pričakujemo, da bo realni družbeni proizvod naraščal po poprečni letni stopnji za okoli 6 do 7 % in nominalni po stopnji 18 %.

V zunanjetrgovinski politiki pričakujemo nekoliko bolj liberalno politiko, manjše bodo omejitve pri uvozu. Na podlagi teh predvidevanj bo izvoz kamniške industrije obdržal dinamiko po stopnji 13 %.

Število zaposlenih v družbenem sektorju gospodarstva se bo povečalo od sedanjih 8.800 delavcev (zaposlenih v decembru) na 9.000 v letu 1973 ali za 2 %. Delovne organizacije bodo torej intenzivirale svojo proizvodnjo z večjo produktivnostjo dela in ne toliko z večanjem števila zaposlenih, kar je opaziti zadnja leta.

Produktivnost se bo povečala za 4 %, in to predvsem na osnovi boljše organizacije dela, tehnologije in boljše kvalifikacijske strukture.

Naložbe se bodo morale koncentrirati v najbolj akumulativne veje gospodarstva, zlasti v terciar (trgovine, turizem, gostinstvo in servisna obrt), nosilci investicijske politike pa morajo zagotoviti polno kritje tekočih in novih investicijskih projektov ter skrbeti za večjo gospodarnost naložb in racionalnejšo porabo investicijskih sredstev.

Sklad osebnih dohodkov se bo nominalno povečal predvsem zaradi večjega števila zaposlenih in boljše kadrovske strukture, rast nominalnih OD na zaposlenega pa bo odvisna od stabilizacijskih ukrepov v letu 1973.

Realni osebni dohodki na zaposlenega bodo v poprečju ostali na ravni iz leta 1972, ko so v primerjavi z letom 1971 porasli za približno 1 %.

V letu 1973 moramo še vedno računati s sorazmerno visoko stopnjo rasti cen (11 %), tako da bo raven cen življenjskih potrebščin predvidoma za okoli 12 % višja od poprečja v letu 1972.

Splošna in družbena potrošnja se bo gibala v omejenih okvirih ob upoštevanju nadaljnjega razbremenjevanja gospodarstva ter v skladu s splošnimi stabilizacijskimi ukrepi.

KMETIJSTVO

V zasebnem sektorju kmetijstva je predvideno povečanje proizvodnje za 4 %. Pri odkupu mleka predvidevamo isti trend kot v preteklem letu, t. j. zvišanje za 10 %. Skupno število preusmerjenih kmetij se bo v letu 1973 povečalo na 70, od tega jih bo letos preusmerjenih še nadaljnjih 15. Začeli bodo graditi 14 novih hlevov za govedo, 15 pa jih že gradijo in bodo predvidoma dograjeni letos, tako da bo v občini približno 70 govejih hlevov. Predvidoma bo zgrajenih še 8 silosov in skupno jih bo tako že okoli 40. Dokončana bosta dva hleva za vzrejo po 7.500 piščancev, dva po 10.000 piščancev pa bodo zasebni kmetijski proizvajalci začeli graditi v tem letu.

Pri kmetijski mehanizaciji bo potrebno večjo skrb posvetiti izkoriščanju mehanizacije, ki je že na voljo. Kmetje bodo morali sami razmišljati o potrebnosti organiziranja v strojne skupnosti.

Kreditno-hranilna služba AE predvideva 1,5 milijona din za kreditiranje kooperacijske proizvodnje in preusmeritev kmetij. Sklad za kmetijstvo bo finančno izobraževanje kmetov, reprodukcijo živine (sofin.), regresiranje obresti za kredite in druge pospeševalne akcije ter organizacijo živinorejsko-kmetijske razstave v Komendi.

Iz stabilizacijskega sklada bodo tudi letos premirani živinorejci za vzrejo plemenitih telic in ptičev; preko stabilizacijskega sklada pa se bo vzdrževalo še več živine ob doslednem izvajanju samoupravnih sporazumov pri odkupnih delovnih organizacijah.

INDUSTRIJA, GRADBENIŠTVO

Industrija, gradbeništvo in obrt so osnova gospodarskega potenciala občine, zato mora biti razvoj v teh panogah posvečena posebna skrb.

Vsaka organizacija združenega dela mora izdelati podroben program, kako bi zmanjševali stroške in povečali učinkovitost proizvodnih zmogljivosti, izboljšali kvalifikacijsko strukturo zaposlenih ter dali večji poudarek boljši in bolj racionalni organizaciji poslovanja modernizacije proizvodnje. Na podlagi sprejetih predpisov morajo organizacije združenega dela v svojem poslovanju zagotoviti:

- stalno vzdrževanje lastne likvidnosti,
- realno vrednotenje zalog in terjatev,
- realnejšo amortizacijo poslovnih sredstev,
- dopolnjevanje trajnih virov obratnih sredstev najmanj v obsegu poprečnih letnih zalog vseh vrst,

— sanacijo izgub in drugih virov nelikvidnosti ter zagotavljanje dejanske kritja investicijskih obveznosti.

Ker v sekundarnem sektorju občine Kamnik ugotavljamo razdrobljenost je povezovanje lesne, kemične in prehranske industrije s pomembnejšimi nosilci ter grupacijami v občini in zunaj nje, vodilo za doseganje predvidevanj rezultatov. Delovne organizacije morajo sodelovanje in združevanje postaviti v svoje razvojne načrte.

Proizvodni programi organizacij združenega dela narekujejo nove in stičijske naložbe.

Največja vlaganja bodo opravljena v industriji obrti in gradbeništvu (Alprem), in to: v tovarni Stol bodo investirali v skladiščno lopo in hale nove upravno zgradbo in industrijsko trgovino ter v dograditev skladišča Stari Pazovi; V tovarni usnja v opremo, novo proizvodno halo — obrat P na Duplici, prekritje dvorišča in razširitev proizvodnje v usnjarni; v Titu bodo razširili brusilnico v livarni, nabavili novo opremo, predelali ga narižacijo in zgradili skladišče za livarske peske; v podjetju Kamnik v restrukcijo in modernizacijo, za novo trafa postajo v Šmarci ter v obrat P stike; v podjetju Alprem v novo industrijsko halo in opremo; Svilanit v četek proizvodnje v novi hali in naložbe v moderno opremo; Živila industrija: razširitev proizvodnih hal.

Pričeli bodo graditi halo za kooperacijo Stol-mizarska delavnica Motn predvidoma pa tudi obrat usnjene konfekcije tovarne usnja v Tuhinjski dolini.

TRGOVINA, GOSTINSTVO, OBRT IN KOMUNALA

Trgovina

Na področju trgovine bo TP Kočna investirala v modernizacijo trgovne mreže: uredila trgovino na Titovem trgu 19 (Zargijeva hiša) in adaptirala poslovni prostor na Titovem trgu 20. TP Kočna pa ima v programu tudi adaptacijo skladišča v Tomšičevi ulici v blagovno hišo in adaptacijo trgovine v Stahovici.

Druge naložbe v trgovino:

Z adaptacijo bivše stavbe Eta v Kidričevi ulici bodo urejeni trgovski prostori Cankarjeve zaloge in Alpin, predviden pa je tudi prostor za optični dograjeni bodo trgovski lokali v pritličju novega bloka ob Kranjski cesti trgovine pa so predvidene tudi v pritličju bloka, katerega gradnja se pričela letos.

Servisna obrt

Sprememba strukture obrti je nedvoumno povezana z davčno in urbeno politiko, ki se bo morala prilagajati potrebam razvoja servisne obrti občine. Da bi preprečili šušmarstvo in zagotovili prepotrebne servise, potrebno angažirati komunalno in stanovanjsko podjetje, ki naj bi skupaj krajevnimi skupnostmi postali nosilci servisov.

Gostinstvo in turizem

V letu 1973 bo končana adaptacija malograjskega dvora, pričeli bodo širiti gostinski obrat Planinke in graditi kegljišča. Viator je vložil pri b programe in projekte v skupni vrednosti 50 milijonov din, da bi pridobil potreben kredit za gradnjo hotela pod žičnico, restavracije na Veliki plani in delno komunalno ureditev Velike planine. Raziskave vrelca na Vasenem bodo v skladu s programom nadaljevale tudi v letu 1973.

Komunala

Komunalno gospodarstvo bo v letu 1973 začelo z rekonstrukcijo kanalizacijskega vodovoda z zajetjem na Iverjih. Vzoredno z zazidavanji bodo gradili kanalizacijsko omrežje na območju mesta; v Komendi bodo pričeli z urejanjem komunalnih naprav v razširjeni zazidavi, obguličji Brnčice in gradnjo kanalizacije.

Nadaljevali bodo gradnjo medobčinskega sistema kanalizacije v smeri Domžal proti Kamniku, dokončani pa so tudi načrti sušnega zbiralnika Svita do občinske meje v Šmarci.

Potrebni bodo ostrejši ukrepi v zvezi z namestitvijo ustreznih čistilnih naprav za zrak in vodo v delovnih organizacijah, okrepljena pa bo kontrola v zvezi z odlaganjem odpadkov.

Program vodne skupnosti predvideva nadaljevanje regulacije Kamniške Bistrice in Psate.

V skladu s potrebami zaradi novih zazidav (Novi trg, Mekinje) in razširitev trgovske in gostinske mreže bo potrebno graditi nove trafa postaje na d dlnih območjih in v centru mesta.

URBANIZEM, STANOVANJA, CESTE

V letu 1973 bo ustanovljena cestna skupnost, ki bo v skladu s svojo programom skrbela za razvoj cestnega omrežja v občini.

V tem letu bodo nadaljevali z modernizacijo ceste v Tuhinjski dolini, vrednosti 3,3 milj. din.

V skladu z možnostmi bodo nadaljevali tudi z asfaltiranjem ceste KS nik—Godič. Predračunska vrednost investicije za dokončanje ceste za 0,9 milj. din, za modernizacijo v letu 1973 pa je zagotovljenih 315.000 (145.000 din krajevna skupnost, 70.000 prispevek občanov in 100.000 iz proračuna).

Predračunska vrednost za modernizacijo ceste v Kamniško Bistrico znaša 2 milj. din; načrti so izdelani, za dela v letu 1973 pa je zagotovljenih 1 milj. din. Skupščina si bo skupno s strokovnimi službami prizadevala, da tudi skupščina mesta Ljubljana s svojo udeležbo omogočila dokončanje modernizacije.

Za cesto Komenda—Klanec—Cerklje bo potrebno sofinancirati opravila v letu 1972 (0,16 milj.); zgornjo asfaltno plast bo mogoče položiti le bodo krajevne skupnosti in občani zagotovili potrebna sredstva.

Za obvoznico na levem bregu Bistrice bodo v tem letu pokriti stroški izdelavo načrtov, začelo pa naj bi se tudi s premoženjsko-pravnim urejanjem pridobitev potrebne zemljišča.

Izboljšala se bo avtobusna povezava z Ljubljano, saj bo v juniju 1973 uvedenih 7 parov novih direktnih (Trzin—Mengeš) prog in 14 parov n indirektnih avtobusnih prog z Ljubljano.

Letošnje leto predstavlja z ustanovitvijo solidarnostnega stanovanjskega sklada in stanovanjske skupnosti osnovo za izvajanje programa stanovanjske gradnje v občini Kamnik. V solidarnostnem skladu se bo letos predvid zbralo 7,5 milj. din in pretežni del teh sredstev bo potrebno vložiti v gradnjo stanovanjskih blokov.

Splošno gradbeno podjetje Graditelj bo v letu 1973 dokončalo skupaj stanovanj na Grabnu in ob spodnji železniški postaji, na novo pa bo zgradilo skupno 90 stanovanj, in to na Bakovniku, Grabnu, ob spodnji železniški postaji in pri zdravstvenemu domu; na Zgornjem Perovem pa SGP Projekt Kranj postavil blok s 48 stanovanji. V zasebni gradnji pa v vseh letih predvideva le 30 do 50 stanovanj.

V zvezi z urbanizacijo občine Kamnik bo letos sprejet dokončni zazidavni načrt Novega trga; usklajen in dokončno izdelan zazidalni načrt za Stru, in Mekinje; izdelane bodo dopolnilne zazidave za Nevlje, Vrhpolje, Duplico Podgorje ter razširitev zazidave v Mostah in Komendi; naročena bo dokumentacija zazidave Vrhpolje — predel soseska, Markovo — Kavran, Laz, Zgornji Tuhinj; za vikende pa bodo obdelana območja v Palovčah in Brezjah.

DRUŽBENE DEJAVNOSTI

V letu 1973 bodo pričeli z gradnjo otroškega vrta na Trškem polju 100 do 140 otrok. Predračunska vrednost investicije znaša 2,8 milijona.

V zvezi z nadaljevanjem izgradnje šolske mreže v občini bodo letos začeli z adaptacijo šole v Šmartnem in nadaljevali z adaptacijo šole v Tuhinjski dolini; srednješolski center je predvideno naročilo načrtov in pridobitev zemljišč, če pa bodo na voljo potrebna finančna sredstva, pa tudi pričetek gradnje.

Kulturne dejavnosti se bodo v občini Kamnik razvijale po programi Temeljne kulturne skupnosti: obnovitvena dela na fasadi osrednje stavbe Muzeja, severni in južni trakt: urejeni bodo prostori podružničnih knjižnic Srednji vasi in Tuhinju; v programu pa je tudi adaptacija dvorane nadvarno.

Izpopolniti bo potrebno zdravstveno varstvo mater in otrok ter babiško patronažno službo. Z dopolnjevanjem kadrovske zasedbe zdravstvenih lavec je tesno povezano reševanje stanovanjskih problemov in s tem gradnjo stanovanj za zdravstvene delavce. Čimprej morajo biti zdravstveni služ zagotovljeni prostori v celotnem Zdravstvenem domu.

Svet za zdravstvo in socialno varstvo bo skupaj s pristojnimi organi iz program razvoja socialnega varstva. Se več sredstev bo v letu 1973 namenjenih za oskrbne mladoletnih in odraslih, za pomoč borec NOB in drugo socialno podporo. Nadaljevali bodo z gradnjo doma upokojece 144 oseb, za katerega znaša predračun 15,6 milijona din in ki bo vidoma dograjen leta 1974.

V letu 1973 bo ustanovljena telesno-kulturna skupnost in razvoj telu kulture v občini se bo odvijal v skladu z njenim programom. Leto končana ureditev stadiona v Mekinjah, začeli bodo z ureditvijo kopalnica postavljena bo smučarska vlečnica v Košihah in dokončano strelišče v niku.

ATOMSKE TOPLICE V TUHINJSKI DOLINI?

Novi rezultati raziskav na Vasenem

Geološki zavod iz Ljubljane, ki raziskava hidrološke raziskave za termalno vodo v Vasenem v Tuhinjski dolini, je občinski skupščini na zadnji seji dal poročilo o dosedanjih raziskavah.

Po programu za leto 1972 je izdelala geološka karta za ožjo okolico območja termalnih izvirov. Obenem raziskovanjem zemeljskih plasti in izračunih količin izdelujejo tudi hidrološko karto.

Podatke o kemični sestavi vode in o radioaktivnosti so poslali mag. Novakovi na balneološkem inštitutu v Zagrebu, kjer bodo pripravili podrobno poročilo o uporabnosti vode v zdravstvene in rekreacijske namene.

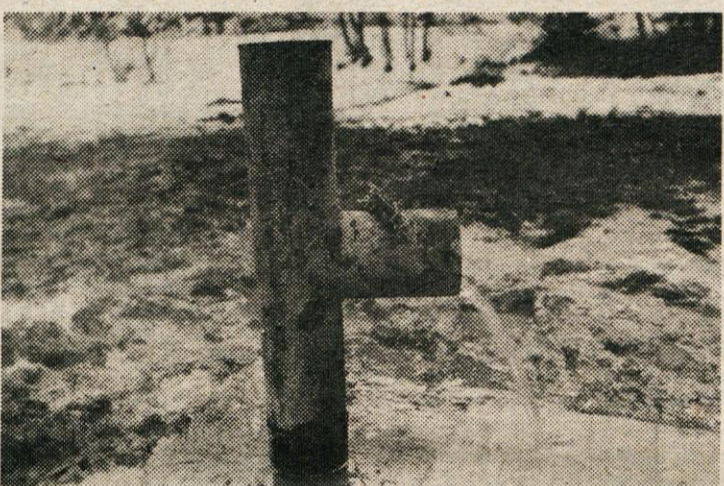
Najprej so izvrtali sedem raziskovalnih vrtin globine 20 do 40 m. V globini bi lahko izkoriščali 5 do 10 litrov vode na sekundo, s povprečno temperaturo 26 stopinj Celzija.

Srednje globoka termalna cona v globini 40 do 150 m. Dosele so izvrtali dve vrtini v globini 75. oz. 5 m, tretja pa je v delu in je že segla globino 100 m. V tem srednjem globokem območju je mogoče pridobiti 20 litrov na sekundo.

Termalna voda ima temperaturo 28 stopinj Celzija.

Iz doslej najgloblje vrtine, v katero so položili cevi in je globoka 145 m, priteče brez črpalke 7 del vode na sekundo. Toplota je okrog 25,5 stopinj Celzija.

Po mnenju geološkega zavoda je

OB IZVIRU TERMALNE VODE, KI TEČE IZ GLOBINE 145 m, DO KODER SEŽEJO ZABITE CEVI, JE TE DNI VEDNO VEČ OBISKOVALCEV, KI ODNAŠAJO VODO ZA PRVO POSKUŠNJO

termalno področje na Vasenem zanimivo, ker edino v širši okolici Ljubljane obeta temperaturo okrog 30 stopinj Celzija v količinah, ki bodo omogočile gradnjo rekreacijskih oz. zdraviliških objektov.

Upoštevajoč dosedanje rezultate in ugodno lego tega območja so

predlagali skladu Borisa Kidriča, da bi financiral program raziskav v letošnjem letu.

Na mestu, kjer so bili doslej najboljše rezultati, bodo izvrtali vodnjak, iz katerega bi lahko črpali okrog 20 l vode na sekundo s temperaturo 28 stopinj Celzija.

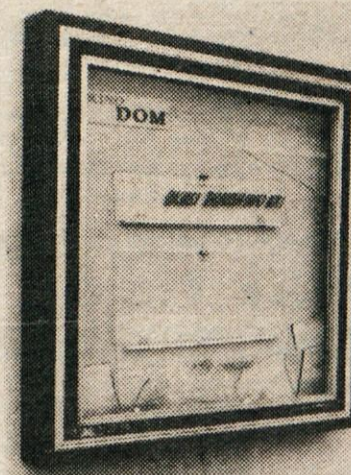
Poleg tega bi izvrtali še eno od dve globoki vrtini, ki bi pokazali, ali je moč dobiti vodo s še višjo temperaturo.

V ljubljanskem investicijskem zavodu, ki mu je skupščina poverila nadzor nad raziskavo, menijo, da bi za najnujnejše nadaljnje raziskave zadostovalo okrog 20 milijonov starih dinarjev. Zato je skupščina sprejela predlog, da bo polovico teh sredstev zagotovila v proračunu, za polovico pa najela posojilo.

Skupščina je sklenila, da bi najprej povabili vsa kamniška zainteresirana podjetja, ki naj bi ustanovila poseben konzorcij za gradnjo zdravniško-rekreacijskih objektov. Skupščina pričakuje, da se bodo kolektivni temu pozivu polnoštevilno odzvali, saj gre za kamniško gospodarstvo zelo pomembno naložbo.

F. S.

Kamniške znamenitosti

OKUSI DRAKULOVO KRI, JE BIL NASLOV FILMA, KI JO JE ZVAL MLEDEGA VROČE KRVNEŽA, DA JE RAZBIL STEKLO NA OMARICI KINA DOM. ŽAL SE TO NI ZGODILO PRVIC

NIČ KAJ RAZVESELJIV ZIMSKI POGLED NA KAMNIŠKI OTROŠKI VRTEC

GIMNAZIJA RUDOLFA MAISTRA

NOVA ŠOLA FRANA ALBREHTA

OSNOVNA ŠOLA FRANA ALBREHTA SE JE PO ZASLUGI OBJEKTIVNIH SOLARJEV PREIMENOVALA V „NOVO“ ŠOLO. RES, DA JE ŠOLA ŠE DOKAJ NOVA, Vendar je treba takšen način poudarjanja tega vsekakor obsoditi. DRUGOD SE TRUDIJO S PROSTOVOLJNIM DELOM, DA POLEPSAJO VIDEZ ŠOLAM, PRI NAS PA SI NEKATERI DOVOLJUJEJO TAKŠNE NEOKUSNE ŠALE

Malo za šalo - malo zares

Pust je pred vrati. Spet bodo na vrsti pustne norčije. Tudi vrli Tuhinjeci nas bodo s svojim pokopom pustja spet opozorili na naše slabosti in napake. Vendar pravijo, da letos v pustni paradi ne bo kamniškega javnega stranišča. Vsake pesmi je enkrat konec ali, kdo bi rnil z glavo skozi zid.

Za letošnje predpustno razpustno so poskrbeli tudi marsovc, ki so to pot obiskali našo občino. Žal niso naprej javili svojega prihoda, zato jih nismo mogli pričakati z godbo. V javni razpravi se še nismo zedinili, kje so se spustili, koliko jih je bilo in kakšni so bili. Važno je, da so bili!

Na seji občinske skupščine smo ob izbiri članov upravnega odbora sklada za varstvo starega dela Kamnika slišali pripombo: za ta odbor ni toliko važno, da je pameten, bolj je pomembno, da je s srcem za staro mesto. Svojevrstni kompliment članom, ali: kdo bo v „srčenem“ odboru „skrbel“ za pamet.

V Volčjem potoku bodo morali v kratkem razpisati svojevrsten samoprispevek za stroške pravnega. Tožili so kamniško komunalo, češ, da jim je pri gradnji vodovoda zaračunala dva stara milijona preveč. Stroški pravde pa že sedaj znašajo preko dva milijona. Pravijo, da še ne bodo odnehali: Ni zdravo biti trmast, pa tudi drago je!

Kamniška kronika

Rojstva:

Angelica Vrankar, roj. 14. 1. 1973, Buč št. 30; Janko Šimenc, roj. 25. 1. 1973, Stebljevek št. 2.

Poroke:

Zdravko Bodlaj, iz Županjih njiv, avtoklepar, star 18 let, in Vanda Golob iz Županjih njiv, dijakinja, stara 17 let; Franc Sinkovec iz Dola-Mozirje, skladiščnik, star 26 let, in Mihela Lanišek iz Krivčevega, delavka, stara 19 let; Jožef Tonin iz Smarce, kvalif. delavec, star 22 let, in Martina Golob iz Vrhpolja, delavka, stara 18 let; Stanislav Učakar iz Spitaliča, šof, star 32 let, in Ivanka Motnik iz Spitaliča, delavka, stara 19 let; Tomaž Žavbi iz Zg. Tuhinja, delavec, star 21 let, in Marija Segatin iz Zg. Tuhinja, delavka, stara 21 let.

Smrti:

Janez Čehun iz Gozda, kmet, star 70 let; Marija Dolinšek iz Mekinj, delavka, stara 41 let; Franc Hribar iz Srednje vasi, kmetovalec, star 68 let; Franciška Malež iz Koših, preužitkarica, stara 90 let; Avgust Oček iz Kamnika, os. upok., star 76 let; Julij Oček iz Duplice, str. ključavničar, star 42 let; Peter Oražem iz Trebelnega pri Palovčah, kmet, star 72 let; Franciška Panek iz Mekinj, druž. upok., stara 78 let; Jožef Pavšner iz Zajasovnika, upokojenec, star 60 let; Antonija Repič iz Kamnika, os. upok., stara 73 let; Ludvik Romšak iz Podstudenca, delavec, star 32 let; Anton Rostan iz Kamnika, ključav. mojster, star 66 let; Franciška Smolnikar iz Zduše, gospodinja, stara 67 let; Franciška Traven iz Mekinj, os. upok., delavka, stara 85 let; Marija Vavpetič iz Koših, gospodinja, stara 68 let; Avgust Vidmar iz Podgorja, kmet, star 61 let; Anton Žmuc iz Kamnika, finančni svetnik v pokouju, star 71 let.

Uspela prireditev mladih

Mladinski aktiv v dupliškem Stolu že nekaj let pripravlja zanimiva srečanja amaterskih pevcev in glasbenikov. Zato so delovni mladinci tudi letos januarja organizirali prireditev „Pokaži kaj znaš“, ki se je je udeležilo 16 pevcev oz. instrumentalistov in 4 ansambli. Za prireditev je vladalo veliko zanimanje, dvorana v dupliškem kulturnem domu je bila nabito polna, prav je veljala vstopnina 10 din. Seveda so k takemu zanimanju pripomogli

KSTRI JEMAN STA NAJBOLJ UGRELI POSLUŠALCE NA DUPLIŠKI PRIREDITVI

tudi gostje, zlasti popevkar Janko Ropret z ansamblom radia Tržič in Mirko Bogataj z RTV Ljubljana kot povezovalce programa.

Organizatorji so poskrbeli tudi za dovolj avtoritativno strokovno komisijo za ocenjevanje rezultatov. Kot smo videli, so tablice z ocenami dvigali znani glasbeni pedagogi Viktor Mihelčič in prof. Tomaž Habe ter prof. Tina Romšak.

Tekmovalci – posamezniki so bili razdeljeni v dve skupini, do 14 let in starejši. Ansambli pa so tekmovali posebej. Med najmlajšimi so največ točk prisodili sesticama Reginci in Pavlini Jerman, ki sta postali že kar rutinirani pevki, saj jih srečujemo na mnogih prireditvah, ko s svojim ubranim petjem ob spremljavi kitar žanjeta priznanje občinstva. Drugo mesto sta zasedla pevca Jelka in Bojan Kotnik in tretje violinista Mirjana Matičič in Emil Spruk.

Med starejšimi, ki so peli popevke, so se na prva tri mesta uvrstili Marta Ripič, Jelka Virant in Mirko Sušnik. Ansambli pa so se zvrstili takole: Karavan, Face in Sence.

Organizatorji so v spored uvrstili tudi kratko tekmovanje v poznavanju zgodovine Stola in Kamnika. Vendar pri izbiri vprašanj oz. odgovorih, zlasti pri spomenikih NOB v Kamniku, niso imeli najbolj srečne roke.

Prireditve se je udeležil tudi znani telovadec Miro Cerar, ki je odgovoril na nekaj vprašanj o svojem sedanjem delu z mladino in položaju naše telovadbe, zlasti vrhunske. Seveda je prišel do svoje besede tudi popularni Ropret s svojo še bolj popularno „Ne priznam“... V petju se je poskušil tudi igralec Mirko Bogataj z imitacijo znane skladbe ameriškega Slovence Franka Vadnala „En gvažek“.

Skratka, pobuda mladih z Duplice, kot tudi organizacija prireditve sta vredni vse pohvale. Veliko zanimanje pa kaže, kako te vrste zabavnih prireditev v Kamniku pogrešamo. Kino in televizija tega ne moreta nadomestiti.

Sprejem za rokometase

SKLAD ZA OBNOVO STAREGA MESTA

Samo z odloki ni mogoče obnavljati starih spomenikov in hiš v mestu. Treba je zagotoviti vsaj kolikor toliko stalen vir za te namene. Take in podobne pripombe smo večkrat slišali, kadar je bilo govora o zaščiti in obnovi starega Kamnika.

Prvi korak v tej smeri je urejen. Odborniki občinske skupščine so na zadnji seji soglasno sprejeli sklep o ustanovitvi posebnega sklada za obnovo in zavarovanje spomeniško zaščitenih objektov in spomenikov v mestu Kamnik.

Njegov namen je zbiranje finančnih sredstev za zavarovanje in obnovo kulturnih spomenikov in za pospeševanje obnove v spomeniško zavarovanem mestnem jedru.

V ta sklad se bodo stekala v glavnem tale sredstva: del prispevka za uporabo mestnega zemljišča, del stanarin, prispevki občinskega proračuna in krajevne skupnosti itd.

Skupščina je imenovala tudi upravni odbor sklada, v katerem so: Franc HRIBAR, kot predsednik in člani: ing. Branko URŠIČ, dr. Svetozar FRANTAR, prof. Ivan ZIKA, Janez KUŠAR, Franc HUMAR, Marjan JELNIKAR, Oskar GRZINČIČ in Ferdinand MIHELIC.

DOBER USPEH NA GIMNAZIJI

Na gimnaziji Rudolfa Maistra je bil učni uspeh ob zaključku prvega polletja kar zadovoljiv. Na zavodu je bilo 86 učencev in 153 učenek skupno 239. Od teh jih je izdelalo 174 ali 72,8 %. V primeri z učnimi uspehi zadnjih 10 let je letošnji uspeh ob polletju med boljšimi, predvsem pa je boljši kot lani. Od pozitivno ocenjenih dijakov jih je 15 odličnih, 55 pravdobrih, 89 dobrih in 15 zadostnih. Najboljši razredi so IV. a, II. c in I. a, ki imajo nad 80-odstotni uspeh. V obeh četrtih razredih je letos 44 dijakov, tako da bo zaključni izpit nekolkokrat krajši kot lani.

OPROSTITVE PLAČEVANJA PRISPEVKA ZA STAROSTNO ZAVAROVANJE KMETOV

Na predlog socialnih komisij in svetov krajevnih skupnosti je občinska komisija za starostno zavarovanje kmetov obravnavala 134 vloag za oprostitev plačila prispevka za starostno zavarovanje kmetov.

Upoštevajoč razmere posameznih zavarovancev je za leto 1972 povsem opustila plačilo prispevka 51 kmetov, za polovico je znižala prispevke 34 kmetov, za več kot četrtino pa 7 zavarovancev. Ni pa odobrila znižanja prispevka 42 predlagateljem. Manjkajoča sredstva za te namene bo prispeval občinski proračun.

Tako kot odbojkarje in nogometase je tudi kamniške rokometase sprejel ob osvojitvi prvega mesta predsednik občinske skupščine Kamnik Vinko Gobec na zaključni razgovor. Na srečanju, ki sta se ga udeležila tudi trenerja moške in ženske ekipe, so spregovorili o dosedanjih naporih, ki so bili potrebni za osvojitve prvega mesta v jesenskem delu ljubljanske conske rokometne lige, ki so ga fantje osvojili brez izgubljene tekme. Beseda pa je tekla

S SREČANJA ROKOMETASEV PRI PREDSEDNIKU OBČINSKE SKUPŠČINE

tudi o nadaljnjih možnostih napredka rokometu, o letošnjih pričakovanjih za prestop v višji rang tekmovanja in o drugem. Poleg vseh težav, s katerimi se srečujejo rokometasi, je tu najvažnejše vprašanje pomanjkanje denarja, saj njihova blagajna ne kaže preveč razveseljive slike. Res pa je, da s pomanjkanjem sredstev najbrž ne bo moč hoditi na tekmovanja in dosegati uspehe, kakršnih do sedaj ni manjkalo. V svojem pozdravu je predsednik občine dejal, da bo tudi pri nas treba dokončno rešiti vprašanje zagotavljanja sredstev športnikom. Nekateri igralci so ob tem menili, da je morda rešitev tega, poleg osnivanja temeljnih telesno-kulturnih skupnosti tudi v pobudi nekaterih, da bi podjetja prevzela nad posameznimi klubi pokroviteljstvo.

Tega srečanja se je udeležil tudi Kamničan – udeleženec lanskih olimpijskih iger v Muenchnu, kajakaš Janez Andrejašič.

Priznanje tudi kamniškim smučarskim delavcem

Na izrednem občnem zboru republiškega zbora učiteljev, vadiateljev in trenerjev smučanja Slovenije je bil na odgovorno mesto tehničnega vodje zbora

imenovan kamniški učitelj in republiški demonstrator smučanja Marjan Stele. Prav gotovo je veliko priznanje delu kamniškega področnega zbora, ki je

eden najbolj delavnih v Sloveniji. Uspešne akcije v organiziranju smučarskih tečajev za šolsko mladino in odrasle, izobraževanju in izpopolnjevanju novih strokovnih kadrov ter širjenju smučarskega športa v obliki

tečajev in sindikalnih tekmovanj na področju kamniške in domače občine so prav gotovo sad dela te organizacije, ki jo že vrsto let po tehnični plati vodi. Je tudi član komisije za pripravo novega izpopolnjenega

načrta Šole smučanja, ki bo izšel v novi sezoni. Hkrati pa opravlja pomembne naloge pri koordiniranem delu učitelja smučanja vseh slovenskih področij.

ra Janez Podjed in Marjan S sta tudi člana republiške izp. komisije.

Vse to je vsekakor lepo znanje strokovnemu delu zbora.

Predsednik področnega zbor-

Smučarski tečaji

Že je kazalo, da bodo letošnje poletne počitnice ostale brez snežne odeje, ko je naposled le padlo vsaj toliko snega, da je bilo moč pomisliti na smuko. Pravcati lov za snegom že od meseca decembra dalje je bil delno ustavljen, čeprav je snega v glavnih smučarskih centrih, tako pri nas kot v tujini, še primanjkovalo.

Področni zbor učiteljev, vadiateljev in trenerjev smučanja Kamnik je v svojem obširnem programu za sezono 1972/73 zajel petdnevne začetne, nadaljevalne in tekmovne smučarske tečaje za šolsko mladino. Da bi organiziranost teh tečajev dosegla kar se da kvaliteten raven, je PZUVTS Kamnik že pred začetkom šolskih počitnic s pomočjo vodstev šol uredil prijave, razporede po vrstah in določil vodje posameznih vrst. Nočemo pri tem skrivati težav in spodrsiljav, ki so kljub premišljenemu delu nastajali. Naj omenimo nekatere, ki so subjektivnega ali objektivnega značaja. Vsa vodstva šol niso dosledno obvestila dijakov o smučarskih tečajih, kar dokazuje veliko število naknadnih prijav in pa to, da se je iz gimnazije Kamnik prijavil samo en kandidat. Prav za diake — gimnazijce so bili pripravljeni zelo poceni aranžmaji z VIATORJEM na Veliki planini, ki je ob velikih prošnjah in prizadevanjih PZUVTS Kamnik pristal na ceno lanskoletnih uslug. Tudi neodgovornost nekaterih članov PZUVTS Kamnik, ki so bili določeni za vodenje tečajev, a so brez opravičila izostali, nam je povzročila dodatne skrbi.

Kljub vsemu je bilo do prvega dne tečaja 29. januarja vse nared in delo na snegu se je pričelo. Tečaji so istočasno potekali v Kamniku, Tunjicah, Tuhinju, Nevljah, Mekinjah in na Veliki planini. Skupno se je tako vadilo in učilo smučarskih veščin 210 tečajnikov. Tečaje je v odilo 5 učiteljev smučanja: Janez Podjed, Marjan Schnabl, Marjan Stele, Janez Škorjanc in Anton Suštar, 2 vadiatelja smučanja: Franc Vektorac in Miro Zule ter 7 vodnikov smučanja: Alfonz Boltar, Božidar Gjurić, Marjan Grilj, Andrej Kolar, Miro Šebir, Janez Volkar in Janez Zobavnik. Delo v tečajih je potekalo po učnem programu šole smučanja, ki so ga vsi vodje vrst predhodno obnovili na strokovnem seminarju pred pričetkom tečajev. Vreme je bilo naklonjeno le prve tri dni, zadnja dva dneva pa je snežilo. V času tečaja se ni poškodoval noben tečajnik. Tečaje smo zaključili s tekmovanji v veleslalomu po posameznih vrstah in zmagovalce tudi nagradili. Proga je bila primerna za znanje tekmovalcev, le sneženje je oviralo hitrejšo vožnjo in boljše rezultate. Tečajnikom, ki so uspešno zaključili tečaj, je bilo podeljeno priznanje v obliki barvnega našitka (rdeča, zelena in modra barva).

Rezultati tekmovanja:
Dopolnjeni začetni tečaj — vrsta uč. smučanja Steleta: 1. Barbara Motikar, čas 27,3, 2. Breda Homar 28,7, 3. Romana Jenko 30,7; 1. Rolan Kos, čas 25,7, 2. Branko Košir 26,5, 3. Pavel Kornik 27,4 — vrsta vodnika smučanja Šlebarja: 1. Valerija Flis, čas 27,5, 2. Darinka Mali 29,7, 3. Lilija Vrankar 30,5, 1. Andrej Vidic 37,4, 2. Matjaž Breznik 42,2 — vrsta vodnika smučanja Gjurića: 1. Breda Bec, čas 30,9, 2. Iris Štih 32,4, 3. Suzi Bukovec 34,6, 1. Boris Hribošek 31,1, 2. Stanislav Erzar 41,6, 3. Marko Komatar 43,6 — vrsta vodnika smučanja Kolarja: 1. Ksenija Golob, čas 27,0, 2. Mija Lap 30,5, 3. Jelka Homar 33,6; 1. Robert Kvas 25,1, 2. Franc Rezar 27,1, 3. Jože Lap 27,7 — vrsta vadiatelja smučanja Vektoraca: 1. Metka Brelih, čas 18,9, 2. Metka Podgornik 22,2, 3. Jana Balantič 23,2; 1. Damjan

Golob čas 20,7, 2. Janez Klemenc 21,1, 3. Robi Smolnikar 21,5.
Dopolnjeni nadaljevalni tečaj — vrsta uč. smučanja Schnabla: 1. Mojca Savelj, čas 25,9, 2. Mojca Pintarič 27,4, 3. Mateja Keber 28,2; 1. Matej Lah 26,5, 2. Feliks Bernot 27,3, 3. Izotk Debevc 27,7 — vrsta vadiatelja smučanja Vektoraca: 1. Andreja Krt, čas 27,3, 2. Sonja Sušnik 27,9, 3. Karmen Benkovič 29,4; 1. Andrej Balantič 24,6, 2. Milan Desnica 25,0, 3. Darko Bele 25,8.
Popoldanski začetni tečaj — vrsta uč. smučanja Schnabla: 1. Mojca Ogorelec, čas 30,5, 2. Lili Belošević 33,0, 3. Evridika Jurman 36,2; 1. Matjaž Štefec 29,0, 2. Tomaž Zore 32,0, 3. Drago Dolar 38,0 — vrsta vodnika smučanja Volkarja: 1. Alenka Dolenc, čas 61,7, 1. Joško Pogačar 19,0, 2. Matjaž Grmadnik 25,0, 3. Robi Juvan 25,4.

Druge rezultate si lahko tekmovalci ogledajo na oglasnih deskah v šolah.

Vodstvo tečajev, ki se je po zaključku sestalo, je bilo v celoti mnenja, da so tečaji lepo uspeli. Opozoriti pa moramo na pomanjkljivo smučarsko opremo nekaterih tečajnikov, zaradi česar niso mogli povsem slediti in izvajati smučarskih likov. Te pomanjkljivosti so predvsem predolge in prekratke smuči in palice, manjkajoče krplice na palicah, slabe smučarske vezi ali pa nepravilno nameščene, slaba obutev, smuči brez spodnjih robov, manjkajoče varnostne vezi in ne nazadnje slabo mazane smuči. Starši naj se zavedajo, da je alpsko smučanje zahtevno in da je v prvi vrsti nujna dobra in varna oprema. Vsem tečajnikom, ki so obiskovali letošnje tečaje, želi PZUVTS Kamnik prijetno smučanje z izpopolnjevanjem pridobljenega znanja, roditeljem pa se zahvaljujemo za izkazano zaupanje.

MARJAN SCHNABL

Podjetje SVILANIT — KAMNIK

RAZGLAŠA

PROSTI DELOVNI MESTI:

1. KUCHARICE

v Počitniškem domu na Rabu
v času od 15. V. do 15. IX. 1973

Osební dohodek ca. 2.500 din s hrano in stanovanjem.

2. SNAŽILKE

v podjetju za nedoločen čas

Osební dohodek ca. 1.050 din

Vloge sprejema kadrovsko-socialni oddelek podjetja do 8. marca oziroma do zasedbe delovnih mest.

Po delu šport in razvedrilo

Takšen je bil naslov zaključne prireditve v veliki dvorani Doma, ki jo je ob zaključku lanskih sindikalnih športnih iger, v začetku februarja, pripravil občinski sindikalni svet.

Še drugače je bilo moč prebrati na plakatih za to prireditev, na katerih se je prijazno smehljajal „trimček“: športno zabavno glasbeno srečanje. Za tisti prvi, športni del so poskrbeli športniki in udeleženci iger, v drugem delu pa je sodeloval ansambel Radia Tržič in njihov pevec Janko Ropret.

V začetku je predsednik občinskega sindikalnega sveta Janez Maleš povedal nekaj besed o pomenu in udeležbi na igrh v letu 1972. Iz njegovega govora povzemamo nekaj besed:

„Občinski sindikalni svet je pričel z organizacijo sindikalnih športnih iger v prepričanju, da delovni človek po opravljenem delu nujno potrebuje razvedrilo in rekreacijo, če hoče, da bo ohranil svojo telesno in duševno kondicijo. Ob skrbi za ohranjanje telesne vzdržljivosti omogoča udeležba v različnih športnih panogah tudi medsebojna spoznanja, prijateljstva, itd. Tudi koncepcija SLO narekuje skrb za telesno vzdržljivost nosilca te zamisli — človeka.“

Te besede prav gotovo precej povedo. Pa pogledimo še udeležbo na lanskih igrh. Vsako leto se jih udeležuje več delovnih ljudi naše občine, tako da jih je bilo na zadnjih že 791, medtem ko leto prej le 314. Deklet je bilo 95 ali več kot štirikrat več kot v letu 1971. Uvedli pa so tudi nekatere nove športne panoge. Največ udeležencev je bilo na smučanju, streljanju z zračno puško in kegljanju.

Preveč bi bilo naštevati, kdo vse, oziroma katere ekipe so prejele pokale, ki so jih razdelili v ženski in moški konkurenci. Za tekmovalce posameznikov pa so pokal podelili le za tekmovalce v šahu, kjer je bil najboljši Marjan Kamar.

Letos pa so prvič podelili tudi pokal najboljši sindikalni organizaciji v okviru vseh razpisanih panog glede na kriterije, ki upoštevajo množičnost in uspehe na posameznih tekmovanjih. Prehodni pokal je tako pripadel športnikom Titana, ki so skupaj dosegli 620 točk, diplome je kot druga prejela sindikalna organizacija Stola (596 točk) in športniki Svilanita za doseženo tretje mesto (416 točk). In še uvrstitev sindikalnih organizacij do 10. mesta: 4. Utok (348), 5. „Kamnik“ (283), 6. Skupščina občine (181), 7. Prosveta (167), 8. Svit (147), 9. Projekt (128) in 10. Alprem (107) točk.

Po tekmovalnem delu, v katerem so sodelovali obiskovalci iz dvorane, se je vodja prireditve Tone Smolnikar pogovarjal najprej z nekdanjim atletom Jožetom Bručanom in nato še z dirkačem na motorjih Emilom Trampužem, ki sta obiskovalcem v dvorani povedala vrsto zanimivih dogodkov z njihovih tekmovanj pred vojno in prva leta po vojni. Organizator je namreč želel, da prisostvujejo še drugi nekdanji znani kamniški športniki, a jih, žal, ni bilo, da bi današnjim športnikom povedali, kako in na kakšen način, s kakšnimi finančnimi in drugimi možnostmi so tekmovali pred desetletji.

Na tem zabavno glasbenem srečanju je občinska konferenca ZMS podelila tudi pokal najboljšemu mladinskemu aktivu, tokrat je bil to aktiv Stola, pokal, kot najboljši ekipi v lanskih športnih igrh med mladinskimi aktivy.

Smučarski tečaj za vadiatelje smučanja

Področni zbor učiteljev, vadiateljev, trenerjev in sodnikov smučanja v Kamniku načrtno skrbi za vzgojo in strokovno izpopolnjevanje svojih članov.

Ob pričetku letošnje sezone so se 3 učitelji smučanja na povabilo Elana udeležili mednarodnega tečaja za poučevanje s kratkimi smuči — GLM, ki ga je vodil pionir te nove metode Clif Taylor. Pred sezono pa so organizirali seminar za vadiatelje in vodnike smučanja na Veliki planini. Najslabša je bila udeležba telesnovzgojnih delavcev.

Področni zbor učiteljev, vadiateljev, trenerjev smučanja je tudi edina organizacija v kamniški občini, ki sama lahko usposablja strokovne kadre vadiateljev smučanja. To je posledica visoke strokovne ravni zbora in prav to omogoča vse večji razmah smučanja v Kamniku. Tako ob pomoči ObZTK in ObSS vsako leto organizirajo iz vrst dobrih smučarjev, ki imajo veselje do dela z mladino, tečaj za vodnike smučanja, ki delijo osnovno znanje pouka smučanja. Po praktičnem delu z mladino pa tem vodnikom nudijo možnost izpopolnjevanja strokovnega znanja prve stopnje — naziv vadiatelj smučanja.

Tako so tudi letos organizirali tečaj za vadiatelje smučanja, ki se ga udeležuje 19 tečajnikov iz Kamnika, Domžal in Mengša. Tečaj vodi republiški demonstrator smučanja Marjan Stele. Tečajniki imajo obvezen 10-dnevni praktični pouk na snegu ter predavanja iz šestih predmetov.

Ob zaključku tečaja pa bodo zaključni praktični in teoretični izpiti.

—sm—

Kamniški alpinisti

Od 10. septembra do konca leta smo kamniški alpinisti opravili še 53 letnih in 25 zimskih vzponov. Tako je vseh vzponov v lanskem letu 394 (letnih 298 in zimskih 116). Na enega člana pride tako povprečno 9,8 vzpona. Največ vzponov so opravili Bojan Pollak (41), Stane Klemenc (34), Biserka Zerjav (28), Lojze Jerman (26) in Cene Kramar (25).

Sredi oktobra so Kramar, Jerman, Klemenc in Zerjavova obiskali skupino Treh Cin v italijanskih Dolomotih. Plezali so znani Dibonov raz (550 m, IV) v Veliki Cini. Nadaljnje vzpohe jim je preprečil na novo zapadli sneg. Zadnji dnevi oktobra so dali kar precej vzponov: Močnik in Mužanova sta plezala nemško smer v Dolgem hrbtu, Malešič in Volkar smer Križaj—Rupar v južni steni Planjave (1. ponovitev), Pollak in Klemenc smeri Modec—Režek v Ojstrici in Skarjah ter smer Ogrin—Omerza v Ojstrici. Novembra je bilo vreme slabo, zato je vzponov malo. Pomembnejša sta: SV raz Kompetele (Jerman in Škrlepova) in smer Kemperle—Benkovič—Prezelj v Preniku (Humar in Skarja).

Začetek zime je bil topel in ugoden za plezanje. Pollaku in Kramarju se je 22. in 23. decembra posrečila prva zimska ponovitev kamniške smeri v Koglu, ocenjene s VI. stopnjo. Za 290 m stene sta porabila 12 ur, enkrat pa sta morala v steni tudi prespati. Naslednji dan sta plezala še Rumeno zajedo in spominsko smer v isti steni. Pollak in Volkar pa sta 28. decembra v 7 urah zmogla 200 m visok Pevčičev steber v Nežici, ocenjen s VI. stopnjo. Poleg teh vzponov smo člani opravili še nekaj lažjih vzponov in pristopov na vrhove.

Alpinistični odsek je pričel tudi s plezalno šolo, v katero se je vpisalo 15 mladih. Teoretična predavanja so vsak četrtek, novinci pa so se že lahko udeležili tudi štirih tur (Zagana peč, Kokrško sedlo, pod Kogel, Kamniško sedlo).

JANEZ VOLKAR

Predstavniki republiške zveze za telesno kulturo Slovenije pa je številni športnim delavcem in klubom podelil priznanja za dolgoletna prizadevanja uspešno delo na športnih področjih. Priznanja Republiške zveze za telesno kulturo so prejeli: Bovha Marjan, Bertonec Peter, ing. Dolenc Franc, Juhant Janko, Kozjek Ivan, Maleš Janez, ing. Pibernik Klemen, Podjed Ivan, Podjed Janez, Prosen Miha, Rostan Ivo, Sitar Franc, dr. Stare D. Windšnurer Milan, Bojan Šlegl, Vogrinc Franjo, nogometni klub, odbojkiški klub, smučarski klub, občinski strelski odbor, občinska zveza za tel.

PREDSEDNIK OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA JANEZ MA JE IZROČIL PRIZNANJE TUDI MARJANU KARNARJU, NAJBOLJŠEMU POSAMEZNIKU NA TEKMOVANJH V ŠAHU

kulturo. Posebno priznanje pa je prejel tudi udeleženec lanskim olimpijskim igrh v Muenchnu, Janez Andrejašič, za pomembne uspehe v kajakaštvu: V prijetnem razgovoru je povedal nekaj zanimivosti z njegove ležbe na zadnji olimpiadi.

Predstavniki strelske zveze Slovenije je podelil Petru Kuretu brošuro za dolgoletno delo v vodstvih strelske organizacije, ki mu je zahvalo dala Strelska zveza Jugoslavije, priznanja strelske zveze Slovenije so prejeli: Tajč Janez, Peršin Ivan in Podgornik Ivan.

Ob koncu dveurnega srečanja s športniki sindikalnih organizacij so imeli športniki, športni delavci, olimpijec, ansambel Radia Tržič Jankom Ropretom pa je predsednik občinske skupščine Kamnik, V. Gobec, predsedniku Gorske reševalne službe ob njihovi 50-letnici podelil zlato plaketo mesta Kamnika. V imenu reševalcev jo je prejel predsednik Tone Škarja.

Napoleon ringa

Če vas pot zanese v mekinjsko telovadnico, boste vsekakor opazili, kako trenira mladi talentirani boksar Branko Barakovič. Pri svoji nedopolnjenosti osemnajstih letih ima za sabo že vrsto uspehov, pričajo o njegovem izrednem talentu za ta šport. Trenirati je začel leta 1969 kot amaterski boksar. Njegovi uspehi so se začeli že leta 1970, ko je premagal slovenskega prvaka. Kljub temu, da je imel slabe pogoje za trening, je do konca tega leta dosegel še vrsto uspehov: v Italiji je premagal mladinskega državnega prvaka (Biandi) vrsto jugoslovanskih amaterjev.

BRANKO BARAKOVIČ PO ZMAGI

1972 je v Franciji (Dunken) premagal mladinskega francoskega prvaka, obenem pa je kandidiral za profesionalnega boksarja in tudi spretel. V tem letu je kot profesionalni boksar premagal v Franciji svetovnega amaterskega vojaškega boksarja (Jean-Pierre-Jansij) točkah, premagal beograjskega boksarja Tudaroviča: ob tem pa zmagal tudi nad profesionalcem in državnim prvkom Petrovičem. Boksaer je imel za sabo 10 let boksa (okoli 300 dvobojev), med njegovimi nasprotniki pa je omeniti tudi Vujina, ki ga je premagal točkah. Branko Barakovič ima 36 dvobojev. S to zmago pa je postal novi državni prvak v polteški kategoriji.

Po mnenju strokovnjakov ima Branko Barakovič vse stvarne možnosti, da osvoji vrh profesionalnega boksa. Njegov trener Janez Gobec pravi, da v svoji dolgi karieri (10 let) še ni imel večjega talenta.

M. Urban

KAMNIŠKI OBČAN — Glasilo SZDL občine Kamnik — Ureja uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Franc Svetelj — Tehnični urednik Miha Jerina — Izhaja enkrat mesečno — Uredništvo in uprava: Občinska konferenca SZDL Kamnik, Ljubljanska 1 (zdravstveni dom), telefon 83-315 — tekoči račun 5014-8-92 — Tiska tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani